

POSTI

MAI * 1937

K. TRIUMPH

Müüme isikutele ja asutistele
võistlemata hindadega!

Rikkalikus valikus
ilu-, teadusliku-, jutu-, näite- ja laste-

k i r j a n d u s t

Kõiksugu kirjutusmaterjale, paberi-
kaupu, kooli- ja kantseleitarbeid

PÄEVALEHE

raamatu- ja kirjutusmaterjali kauplused

Suur Karja 23, tel. 446-11
Pikk tänav 2, „ ” 428-83
Tallinnas

TALLINN, S. KARJA 18.

TELEFON 445-10

veo-, auto-, kasko-, klaasi-, murdvarguse-, õnnetusjuhtumite,

ELU

KINNITUSED

POSTI- ja RAADIAARV

POSTI-, TELEGRAAFI-, TELEFONI- ja RAADIOTEENIJATE AJAKIRI
POSTI-, TELEGR.-, TELEFONITEENIJATE KUTSEÜHINGU, TEHNILISE ALA TEENIJATE ÜHINGU
ja TALLINNA PEAPOSTKONTORI AMETNIKE KOGU HÄALEKANDJA

Nr 5 (46)

Mai 1937

5. aastakäik

Riigiasutised ühishoonetesse

Asutiste praegused ruumid jätavad soovida

Umbes kolm aastat tagasi (maikuus 1934. a.) ilmus teedeministeeriumi ehitusjärelevalve inspektorilt ringkirjaline ettepanek, mis oli määratud kõigile ametkondadele ja kus käsitletakse neid põhimõtteid ja ideid, millest tuleks kinni pidada riigihoonete ehitamisel. Toodud põhimõtted, mis väärivad tõsist tähelepanu, on kokkuvõetult järgmised. Riigihoonetesse tuleks ära paigutada ühiselt kohalikud riigiasutised, nagu kohtu-, politsei- ja postiasutised; nende ehitamisel tuleb silmas pidada ökonoomsust, mis saavutatakse mitme asutise paigutamise ühishoonetesse; sealjuures peavad nad (hooned) küllalt väärivad, imposantsed olema, mis tõstaks riigivõimu prestiiži. Arhitektuuriline külg ei tarvitseks sisaldada keerulisi ilustisi, vaid see olgu rajatud teatavale spartaanlikkusele ja headele proportsioonidele.

Ringkirja lõpul palutakse ametkondadelt andmeid, missugused kohapealsed asutised tuleks riigi ühishoonetesse paigutada ja kus.

Nagu sellest näha, taotleb mainitud ringkiri kahte tähelepanuväärivat sihti ja nimelt, et riigihoonete püstitamine sünniks kindla kava ehk plaani järele ja et riigiasutised viidaks riigi poolt ehitatavatesse ühishoonetesse.

Eramajanduses ja ka omavalitsustes, kus on teoksil uute ehitiste püstitamine,

võib juba märgata tendentsi, mida soovib näha teedeministeeriumi ehitusjärelevalve amet. See on viimasel ajal maad võtnud kodukaunistamise propaganda annab põhjust optimismiks, et need põhimõtted ei sattunud pae peale, vaid töötavad anda tagajärgi.

Mõistagi, et ehitusprogrammi teostamine selles ulatuses on mõeldav pikemate aastate jooksul, kuna see nõuab suuremaid kapitale, mida riigil igal ajaks tagavaras ei leidu. Kuid seal, kus tarvilikud summad leiduvad ja ehitamine on hädavajalikuks tunnustatud, ei võiks ülesseamata raskusi sünnitada ettevõtte teostamine plaanikohaselt. Sellega oleks pandud kindel alus riigihoonete ehitamisele ja ametiasutiste paigutamisele ehk ühe sõnaga ehituspoliitikale.

Nii mitmedki ametkonnas ei või kii- delda hoonetega, kuhu on paigutatud ametiasutised. Need on enamasti vanad majad, kus tihtilugu valusalt tunda annab õhu- ja valgusepuudus, kus ruumide paigutus ja nappus ei luba otstarbekohast tööseadmist, arendamist ja kus tervishoiuline külg jätab soovida. Seal ei aita olukorda parandada sagedased ümberehitused ega remondid, mis peagu igal aastal või paari aasta järele ette võetakse. Sääraseid hooneid, mis riigile üle läksid parandusena endiselt Vene Valitsuselt ja mis nüüd paiguti asutistele kasutamiseks

mitmeti ebaotstarbekohasteks on muutunud, leidub teedeministeeriumis ja ka mujal. Postiametkonnas pälvivad tähelepanu Tallinna peapostkontori-hoone ja Tartu postkontori hoone, kus peavarju leiab ühe katuse all mitu asutist. Raske oleks väita, et need hooned vastaksid nõuetele ja võimaldaksid seal peavarju leidnud asutistele oma ülesandeid täita nii, et tulemused oleksid maksimaalsed, nagu progresseeruv töötehnika ette kirjutab.

Kui jätta neis hoonetes töötavate ametnikkude tervishoiu tingimused ja huvid, mis on nõutavast tasapinnast maha jäänud, tahaplaanile ja lähtuksime üksnes publiku, postitarvitaja seisukohalt, nagu tavaliselt see arvamine maksma on pääsenud, et ametnik on ainult rahva jaoks, siis ei täida need hooned ja ruumid ka siin kaugeltki oma otstarvet, ei täida publiku, postitarvitaja nõudeid. Tartu postihoone on valmistanud mõnelegi kodanikule küllalt tuska ja meelepaha. Postitarvitaja, kes mitte igapäevane postikäija pole, vaid keda sunnib eriline tarvidus asutise ametiruumi üles otsima, näiteks raadio-ringhäälingu uus abonent, on suures kimbatuses, et üles leida õige koht, kus ta võiks oma soovi ära anda. Ta peab käima ja kobama läbi koridore- ja treppide-labürindi, pöörduma mitme ametnikku poole kuni kontoriülemani, et teada saada, kus leidub või kus asub säärane kantselei või ametnik, kes vastu võtab raadioringhäälingu uue abonendi. Siin ma ei mõtlegi teha etteheiteid administratsioonile, sest vastavad näpunäited ja sildid ning juhatused on uste juurde seinale üles pandud, et publik rahvas võiks orienteeruda. Kuid kitsad ja pimedad alumised ruumid, koridoride ja treppide rägastik ei võimalda kodanikul ilma teejuhita jõuda sihile. Siis on selge, et ka kodaniku või postitarvitaja huvid ei leia rahuldamist, mispärast tuleb avameelselt tunnistada, et praegused postihooned pealinnas ja Tartus, ülikoolilinnas, ei vasta nõuetele. Sellele arvamisele on jõudnud ka kõrgem administratsioon, kus on asutud uue hoone (Tartus) projekti väljatöötamisele, mis kuuldavasti on ka juba kinnitatud.

Hoonele on leitud krunt linna tsentrumis. Tartu publik ja samuti Tartu postipere tervitab ajakohast ettevõtet, mille

teostamisele asumist oodati juba ammu. Ka nende ridade kirjutaja ühineb heal meelel nendega, kuid lubab sealjuures esitada mõningaid sooviavaldusi.

Kuna kavatsetud uues hoones ruumi leiab ainult telefonivõrk üksinda, siis jäävad teised kohalikud posti-telegraafi-telefoniasutised endistesse hoonetesse või üüritud ruumidesse, mis, nagu öeldud, jätavad soovida. Seega ühtlasi jääb kõrvale teedeministeeriumi ehitusjärelvalve ameti õilis põhimõte, et kohapealsed riigiasutised tuleks koondada ühis- hoonetesse, mida uute hoonete püstitamisel soovitatakse silmas pidada. Tekib küsimus, kas ei leidu võimalusi püstitada juba seesugune postihoone, kuhu saaks mahutada kõik kohalikud posti-telegr.-telefoni- ja raadioasutised, mis tabaks kahte sihti ja nimelt: oleks saavutatud kokkuvõtte ja nägus ning imposantne riigihoone, kus publikul kerge oma toiminguid sooritada ja ametnikkudel lahe töötamisvõimalus. Millised asjaolud võiksid küll takistuseks olla ühise postihoone püstitamisele? Arvatavasti võib tulla kõne alla kaks motiivi. Esiteks, suure hoone ehitamine nõuab suurt kapitali ja teiseks ei ole veel lõplikult otsustatud küsimus, kas postihooned peavad asuma linna keskkuses või raudteejaama läheduses.

Esimene motiiv, s. o. kapitali puudus ei võiks vist ülesaaamata raskusi sünnitada, kui arvestada seda, et iga postiteenija ja ametnik tekitab puhastulu riigile aastas keskmiselt üks tuhat (1000) krooni. Olles õiglane peab tunnistama, et postiametkond on üks neist ametkondadest, kes pole kunagi töötnud puudujäägiga, vaid alati ülejäägiga, mispärast ei peaks paistma ülemeelikuna soov näha vähemalt pealinnas ja sellele järgnevas ülikoolilinnas Tartus ajakohast postihoonet.

Mis puutub sellesse, kas riigiasutiste õige asupaik on linna keskkuses või raudteejaama läheduses, mille üle mõnelpool vaieldakse, siis jääb arvatavasti ja põhjendatult linna keskus eesõigustatud seisukorda ja nõuab omale vähemalt seesuguseid asutisi, nagu seda on post-telegraafi- telefon- ja raadio.

Endu Päit.

Ühistegeliku omaabi korraldamine riigiteenijaskonnas

Sellest on vist aastat paar tagasi, kui Riigi- ja Omavalitsus-teenijate Keskliidu poolt pandi intensiivselt mõtte liikuma ühistegeliku omaabi korraldamiseks riigi- ja omavalitsusteenijaskonnas. Mäletatavasti peeti isegi Keskliidu algatusel ning ruumes laiaulatuslik organisatsioonide vaheline nõupidamine selles küsimuses. Nõupidamisest võtsid osa peale Tallinnas asuvate riigiteenijate organisatsioonide veel Õpetajate Liidu ja Tallinna linnateenijate esindajad. Selgus, et kõik esindajad pooldavad soojalt seda mõtet, leiti ühistegeliku omaabi korraldamine teenijaskonnas olevat hädavajalik. Vaatamata sellele ilusale algusele jäi aga asi soiku. Ja kuuldavasti vastavate toetuste mittesaamise pärast.

Nüüd, kus hinnad esmajärgulistel tarbeainetel on tunduvalt kõrgemad kui paar aastat tagasi, tohiks see küsimus tänapäeval veel aktuaalsem olla. Seepärast ei oleks vahest üleliigne siinkohal puudutada ühistegevuse küsimust üldiselt kui ka seoses riigiteenijaskonnaga.

Ühistegevuse ajaloost teame, et esimesed ühistegevuse idee algatajad ja teerajajad tarbijateühistud tekkisid Inglismaal XIX sajandi esimesel poolel. Esimesed ühistegevuse põhimõtete püstitajad olid inglased Robert Owen ja William King. Tegelikult ning püsivalt viisid ühistegevuse põhimõtted ellu aga Rochdale'i linn (Inglismaal) puuvillavabrikute kangrud. Põhjuseks oli siin asjaolu, et vaatamata Rochdale'i riiete kõrgetele hindadele turul maksti aga vabrikuomanikkude poolt töölistele nii vähe, et nad vaevalt suutsid endil, nii öelda, hinge sees pidada. Tööliste palgakõrgendusnõuetele vabrikuomanikud vastu ei tulnud, mis pärast vaesed kangrud olid sunnitud teisi teid otsima oma kehva majandusliku olukorra parandamiseks. Nii loodi ühistegelik omaabi.

Huvi mõttes olgu siinkohal toodud ka Rochdale'i ühistegevuse põhimõtted õige kokkusurutult paari reaga, sest need põhimõtted on ka praegu ühistegeliku omaabi korraldamise a ja o. Need on nimelt:

1. Kõigil liikmetel olgu ühesugune hääleõigus, vaatamata nende osamaksude

suurusele. Seega asetati siin esikohale mitte kapital, vaid isik.

2. Ühistu kauplusest müüdagu ainult head kaup ja täie kaaluga. Ühistu, kui liikmete oma asutis, ei võinud, ega mingil tingimusel ei tohtinud kunagi oma liikmeid petma või koorima hakata.

3. Kaupu müüdagu kohalikkude turuhindadega. See tähendab, et ühiskauplus ka odavamalt ei tohi müüa, kui teised kauplused seda õiglaselt teevad. Nimelt leiti, et odavamalt müümisest mingit tulu pole, sest see kutsub erakaupluste poolt esile ägeda võistluse. Võistluses jääb aga harilikult kapitalivaesem pool alla. Edasi tuli seda teha võimalikkude ärikahjude kartusel, sest ärikasu on väga raske igalt üksikult kaubalt ette arvata.

Teisest küljest on aga selge, et ühistu liikmetel ühiskaupluse tulu kuidagi kaotasi ei saa minna, sest see seisab ühingu kassas, seega liikmete võimuses. Liikmetele muutub ühiskaupluse tulu sel viisil isegi tunduvamaks, kui neile see ühekorraga aasta lõpul välja makstakse.

4. Ühiskaupluse osamaksud moodustagu liikmete sissemaksudest. See tähendab, et liikmetel olgu võimalus osamaksusummat ühistu kassasse ära tasuda ka osade viisi.

5. Kaupu müüdagu vaid puhta raha eest.

Sellest põhimõttest praegusel ajal vist küll enamuses kinni ei peeta. Seda põhimõtet ei saa püsima jätta ka riigiteenijate, kui enamuses väikesepalgaliste tarbijateühistu loomisel.

6. Puhaskasu ärajagamine liikmete vahel sündigu vastavalt nende ostusummadele.

7. Poliitilisel ja usulisel alal valitsegu ühistus täielik erapooletus.

Peale nende seitsme põhimõtte, mis ühistegevuse õpetuses kõige laiaulatuslikumad ja põhjapanevamad, leidis Rochdale'i ühistu juhtlausetes ja otsustes veel palju teisi, nagu see, et 2,5% ühistu puhaskasust tuleb arvata raamatukogude ja lugemistubade asutamiseks, osa puhaskasust ühistu teenijaile jagada, sest et

nemad kasu kogumises kaasa töötanud jne., millede esiletoomine siin asja pikale viiks.

Kõik need põhimõtted üheskoos moodustavad teatud kindla terviku, mis ühistegevuse liikumise välja juhtis sellele ettevaatlikule, kainele ja tegelikule alusele, millel ta hoogsalt ning eluvõimsalt võis edasi areneda. Ühistu asutajad ise panid oma ühistule nimeks „Rochdale'i ausad pioneerid“, kuid ühistegevuse ajalugu peab neid kangruid tunnustama teerajajateks kogu tarbijateühistute liikumises.

Kui meie nüüd läheksime üle ühistegeliku omaabi rajamise juurde riigiteenijaskonnas, siis teenijaile omaette iseseisva tarbijateühistu loomisel, selle põhikirja koostamisel kerkivad üles mõningad probleemid, mille kohta otsekohe peab kindla seisukoha võtma ja mis lahendamist nõuavad.

Nii ütleb tarbijateühistute normaal-põhikirja § 3: „Müük ühingu kauplustest, ladudest ja töökodadest sünnib kohe-makstava raha eest“. Teatud tingimustel lubatakse küll müüa võlgu, kuid ainult põllumajanduslikke tootmisvahendeid ja tarbeid, nagu põllutööriistu ja -masinaid, väetusaineid, külviseemet, loomasööti. Sellist kaupa aga riigiteenijad küll ei vaja. Arvesse võttes enamiku teenijate nõrka palgataset, tuleks vist küll see kitsendav paragrahv jätta välja.

Edasi on teenijaskonnas, nii imelikuna kui see ka tundub, palju vaieldud selle üle, kas asutatav riigiteenijate tarbijateühistu peaks olema kinnine või lah-tine, s. o. kas liikmeks astumine teha vabaks kõigile kodanikele, ka mitte riigi-ja omavalitsusteenijaile. Kuid siin õigusega kerkib otsekohe üles küsimus, mis mõte on meil astuda omaette ühistegeliku omaabi, kui meie liikmeks kõiki vastu võtame ja seega sellise eelduse ning võimaluse loome, et ühel heal päeval meie ühistus on ülekaalus mitte riigi- ja omaval.-teenijad, kes oma heaksarvamise järgi võivad asjad sisse seada.

Nüüd ühistu tegevusulatus. Enesestki mõista oleneb tegevuseulatus sellest, kui palju tuleb kapitali kokku, s. o. kui palju teenijaid astub liikmeiks. Seepärast tuleks kõigil riigiteenijate organisatsioonidel otsekohe ning intensiivselt asuda

ühistegeliku omaabi korraldamise mõtte propageerimisele oma liikmeskonnas. Kui vastav meeolelu juba loodud, siis tuleks Tallinnas asuvates organisatsioonides ning asutistes alustada liikmeks astuda soovijate registreerimist.

Kuid ühtlasi tegevuskapitali hankimiseks tuleks organisatsioonidel pöörduda vastavate instantside ning asutiste poole palvega rahalise toetuse saamiseks. Teatavasti on meil hetkel majanduselu tõus, kõrgkonjunktuur, mispärast sellest küljest toetuse saamisel vist ülepääsmata raskusi ei tohiks olla.

Seejuures tuleb pidada silmas ja on päris selge, et teenijate tarbijateühistul võrtspoodnikuga võistleva ei tarvitseks minna, juba sel lihtsal põhjusel, et teatud kaubad ning artiklid ostab inimene ikkagi oma elukohale lähemast poest. Kuid teatud üksikute massartiklite ja toiduainete suuremal hulgal muretsemine otse tootjalt peab aset leidma. Eeskätt võiks korraldamisele võtta riide-, jalanõude müügi, küttepuude hoovi asutamise, samuti rätsepa- ning kingsepatöökodade avamise. Samuti tundub tungiv vajadus olevat ajakohase einelaua järgi, sest olemasolevad ei ole igakord teenijaile vastuvõetavad kas hinna poolest, või siis jälle toiteväärtuselt ning puhtuselt. Need on peajoontes alad, millega eeskätt võiks tegelda teenijate ühistegeliku omaabi korraldamisel.

Kui meie vaatleme ühistegevuse liikumise tekkimist ja arenemist mitmesugustes maades ja mitmesugustel majanduselu aladel, ühtlasi jälgides selle liikumise juhtivaid põhimõtteid ning nende teostamisviise, siis näeme, et ühistegevus on just töötavate rahvaklasside, palgateenijate liikumine. Ühistegeliku omaabi korraldamise peasihi on isikute vabatahtliku ühinemise läbi püüda selle poole, et iga liikme töötulud täiel määral temale enesele kasuks jääksid.

Seda kõike silmas pidades tohiks olla igale riigiteenijale kui töötavale palgateenijale ühistegeliku omaabi korraldamine lähedaseks südameasjaks ja seepärast peaks iga riigiteenija astuma oma enda poolt loodud tarbijateühistu liikmeks, seega endale ja oma järeltulevale soole kindlustades paremat, helgemat majanduslikku elujärge.

Almer.

ORGANISATSIOONIDE TÖÖMAILT

Keskjuhatuse informatsioon

Keskjuhatuse esimene töökoosolek peeti 23. aprillil. Kodukorra § 40 kohaselt võeti põhimõtteliselt vastu juhatuse liigmete tööjaotus, niivõrd, kui see kodukorras pole reguleeritud. Järgmisel koosolekul võetakse tööjaotus vastu viimistletud kujul. Riigi- ja omavalitsuse-teenijate saadikute kogusse valiti 4 esindajat: Kallasma, Uustalu, Kannes (Grünberg), Rumm. Elva suvila ülevaatus anti Elva osakonna juhatusele. Haapsalu majale parandatakse mädanenud voodri laud ja värvitakse väliselt.

Pöörati raudteelaste ja politseiametnike kodude poole, et N.-Jõesuus saaks nende kodudes postiteenijad lõunaid odavamalt kui pangsioonides ja söögi-majades. Vastustki pole veel saadud.

Puhkusele sõiduks priisõidu või alan-datud hinnaga piletite saamise asjus ot-sustati pöörata vastava pälvikirjaga här-ra teedeministri poole.

IPTT 1937. a. kongress peetakse 6. kuni 8. augustil Pariisis. Raha puudusel Keskjuhatuse oma esindajat ei saada, kuid Keskjuhatuse annab esindusülesanded mõ-nele kutseühingu liikmele, kes oleks nõus omal kulul sõitma. Olgu tähendatud, et kongress toimub ilmanäituse ajal ja see-kordne Pariisi sõit osutaks väga huvita-vaks. Raudteepilet III kl. Berliini kaudu maksab ca Kr. 125. Kongressi saadikud pääsevad piletita näitusele. Asjahuvilisi palutakse Keskjuhatusele teatada.

„Postisarve” juhatusele valiti Keskju-hatuse esindajaks Jaan Uustalu.

Postivalitsuse kõrgenduskomisjoni liik-meteks valiti am. rühmast: Kannes, Viil-up, Elber; post. rühmast: Rumm, Loi-gom, Paade.

Järgmisel koosolekul võetakse arutu-sele kongressi otsuste täitmine.

Keskjuhatuse.

Suvilate tubade jaotusest

Keskjuhatuse koosolek tubade jaotamiseks pee-ti 7. mail. Avalduste esitamise tähtaeg oli 3. mai, kuid arvesse võttes lühikest esitamise täht-aega, loeti veel 7-dal saabunud avaldused õi-geaegseiks.

N.-Jõesuu puhkekodu peale oli tulnud soo-viavaldusi kokku 49, neist juuni 13, juuli 29

ja augusti peale 7 avaldust. Tube on Narva-Jõe-suu puhkekodus 28. Soovijad rahuldati kõik. Nagu neist andmeist näha, on juunis N.-Jõesuus veel 15 vaba tuba ja augustis isegi 21 vaba tuba. Juuli teisel poolel on 2 vaba tuba. Keskjuha-tus soovitab, et teenijad ka juunis ja augustis kasutaksid tube Narva-Jõesuus. Juulikuus kasu-tajad võivad soovi ja võimaluse korral ka juunis ja augustis tube kasutada, milleks pööraku kesk-juhatuse poole. Vähemalt nende perekonnad saa-vad kauem seal viibida, kui teenijal endal pole puhkust.

Haapsalu suvilas on tube väljaandmiseks 10. Juunikuuks oli avaldusi 12, kaks jäid ra-huldamata. Juulikuuks oli 25 avaldust. Rahul-damata jäi 15. Augustikuu peale oli 10 soo-vijat, rahuldati kõik.

Elva suvilas on 9 tuba, neist 3 läbikäida-vat ja väljaandmiseks sündsad 6 tuba. Juuni I poolel on vaba üks tuba, juulis jäi 3 palvet rahuldamata, augusti II poolel on vaba 3 tuba. Läbikäidavaid tube võiksid teenijad kasutada lü-hemaegseiks peatumisteks.

Nagu ülaltoodud andmeist näha, on tubade järele suurem tung juulikuus. Tegelikult on au-gustikuus sama palju teenijaid puhkusel ja il-mad on harilikult augustikuus küllalt ilusad, vesi soe jne.

N.-Jõesuus on tänavu tubades elektrivalgus-tus ja elamine augustikuus on seal kõigiti mõ-nus. Tänavu on ka N.-Jõesuus kõigil akendel kardinad.

Isikuile, kes tänavu esimest korda suvita-vad, (s. o. Narva-Jõesuus, Haapsalus ja Elvas) olgu teadmiseks mainitud, et kõigis suvilais on elekter ja aknakardinad. Kõõkides on üldiseks tarvitamiseks keedunõud, triikraud, ämbrid jne. Tubades on: voodid madratsitega, laud ja ka-piga laud, vecämbriid, pesukauss, riidenagid ja iga suvitaja saab sööginõusid, klaase, taldri-kuid, kausse, kanne jne. Noad, kahvlid, lu-sikad ja magamisriided võetagu kodunt kaasa.

Keskjuhatuse.

Pirita puhkekodu tubade jaotusest

Kutseühingu Tallinna osakonna juhatuse koos-olekul 4. mail vaadati läbi sissetulnud avaldused Pirita puhkekodu peale. Kokku oli tulnud aval-dusi rekordiliselt — 140 tükki. Nendest pooled — 70 tk. — juuli peale, 50 juuni ja 20 augustikuu peale.

Juunikuu soovijaist jäid ilma need, kes

möödunud aastal puhkekodu kasutasid, välja arvatud üks, kes sai loosiga.

Juulikuus sai tube ainult 1. kategooria, s. o. need, kes pole veel üldse Piritas puhkekodu kasutanud. Teised, järjekorras kategooriate järgi, võivad saada ainult sel puhul, kui leidub loobujaid.

Augustikuu soovijad rahuldati kõik, tube jäi veel ülegi. Need toad antakse soovijaile ülesandmise järjekorras.

Kes kus suvitab

Narva-Jõesuus.

Juunis: J. Pauman — Rapla, L. Norvaisch — Rakvere, E. Jürgenson — Tallinn, H. Areng — Tallinn, O. Siivart — Tallinn, J. Lorberg — Tallinn, I. Treiman — Tallinn, J. Truupõld — Narva, A. Uusen — Tallinn, A. Laanemaa — Narva, J. Tamre — Tapa, A. Rubin — Tallinn.

Juulis: J. Martens — Tallinn, K. Jaanimägi — Irboska, B. Behrsin — Tallinn, A. Kuutma — Tallinn, E. Jürgenson — Tallinn, A. Kask — Narva, H. Koppel — Kiviõli, E. Hablits — Tartu, H. Õunapuu — Rakvere, O. Vuuk — Narva, I. Raag — Tartu, E. Tommula — Rakvere, A. Mikk — Tartu, H. Areng — Tallinn, M. Eilandi — Tallinn, T. Krusberg — Tallinn, E. Kepp — Tallinn, G. Viidas — Narva, K. Murakas — Iisaku, E. Reismaa — Narva, B. Nuut — Haapsalu, J. Kallasma — Tallinn, H. Viirand — Tartu, O. Pääbo — Tallinn, V. Saviste — Tallinn, M. Sarapuu — Mäetaguse.

Augustis: H. Viirand — Tartu, M. Laurimaa — Tallinn, E. Borissov — Tallinn, E. Jürgenson — Tallinn, H. Areng — Tallinn, A. Kargaja — Kiviõli, B. Svjatogor — Narva.

Haapsalus.

Juunis: A. Tedre — Tallinn, S. Nuter-Tamnik — Tallinn, J. Sildna — Tallinn, E. Deklau — Tallinn, J. Soosaar — Võru, M. Savendi — Tartu, U. Talvik — Tallinn, A. Luuk — Lelle, A. Kannes (1 nädal) — Tallinn, R. Sõnajalg II p. — Tallinn, H. Laht — Narva, P. Kadaja — Tallinn (I pool).

Juulis: N. Belokon — Tallinn, E. Künkmaa — Tallinn, P. Kadaja — Tallinn (I pool), M. Vulla — Raasiku, E. Kull — Tartu, J. Nõmm — Tallinn, J. Tomson — Tallinn, E. Masel — Tartu, R. Sõnajalg — Tallinn (I pool), A. Niitsoo — Tallinn.

Augustis: J. Kase (Värtina) — Tallinn, J. Uustalu — Tallinn, A. Mihkelson — Tallinn, A. Nuut — Tallinn, L. Sügis — Tallinn, M. Meider — Tallinn, M. Suurkaev — Tallinn, J. Tom-

son — Tallinn, I. Pärn — Tallinn, J. Liiver — Tallinn.

Elvas.

Juunis: E. Ader — Tallinn, A. Püss — Tartu, O. Nõu — Tartu (II pool), O. Poljakov — Tartu (II pool), J. Tseikar — Ahja, J. Nurmiste — Valga (II pool).

Juulis: A. Malmet — Tartu, J. Kobolt — Valga, O. Nõu — Tartu (I pool), O. Poljakov — Tartu (I pool), G. Sillar — Tallinn, O. Juhtund — Tallinn, J. Nurmiste — Valga.

Augustis: A. Anni — Tartu, K. Koppel — Tartu, R. Kabrits — Tallinn, G. Kippar — Tallinn, B. Taimsalu — Tartu.

Pirital.

Juunis: tuba nr. 1. I. Ummer, 2. M. Liiv, 3. A. Bebing, 4. J. Sakk, 6. J. Gerlet, 6 H. Jalak, 7. M. Ruubel, 8. T. Pendre, 10. A. Ohtra, 11. V. Lepp, 12. M. Nuut, 13. E. Borisov, 14. E. Rinne, 16. A. Põdrus, 17. E. Masso, 18. A. Nõmmik, 19. J. Mau, 20. 2. Vingradov, 21. A. Landsman, 22. Krepel, 25. R. Lepiko, 26. Rebane, 27. M. Rei, 28. K. Kesamaa, 29. A. Rotberg, 30. U. Everst, 33. H. Vaher, 34. J. Soopere, 35. A. Lepik, 37. A. Saulep, 38. Vehm, 39. A. Kütt.

Juulis: tuba nr. 1. A. Nettan, 2. H. Schuster, 3. R. Drogat, 4. K. Tammlaan, 5. O. Tomson, 6. V. Kann, 7. V. Ehin, 8. A. Selliste, 10. M. Oismaa, 11. J. Lepp, 12. E. Kuk, 13. V. Kokla, 15. A. Ots, 16. J. Peras, 17. A. Idnurm, 18. T. Sepping, 19. G. Marken, 20. E. Holland, 21. H. Dresen, 22. A. Heinso, 25. A. Sepper, 26. K. Enson, 27. L. Hiob, 28. M. Talv, 29. J. Enoch, 30. L. Oissaar, 33. E. Jürgensohn, 34. L. Jõgi, 35. H. Ader, 37. M. Holland, 38. O. Siivart, 39. M. Mell.

Augustikuuks on Piritas puhkekodu toad veel jagamata. Seda tehakse väljakujunenud korra kohaselt hiljem, juunis või juulis. Tähtajaks oli tulnud augustikuu peale umbes 15 avaldust. Ülejäänud toad antakse soovijaile avalduste esitamise järjekorras, ükskõik missugusesse kategooriasse soovija kuulub.

Piritas puhkekodu tubades on järgmine sisseade: 1—2 voodit, 1—2 voodikotti õlgedega, kapiga laud, riidenagi, 3—4 tooli, taburett, pesikauss ja seebitoos. Verandadel ka kardinad (vanas majas) ja ämbrid kopsikuga.

Kõik muu tarvisminev kraam tuleb suvitajal enesel kaasa tuua.

Klubi- või üldruumideks kasutatakse tänavu kuni 1. augustini ojaäärset väikest aiamaja.

Kutseüh. Tallinna osakonna loterii võitude nimestik

Pilet nr.	43	võit nr.	11	—	teelusikas
" "	85	" "	20	—	laudlina
" "	325	" "	8	—	dessertlusikas
" "	327	" "	1	—	kristallvaas
" "	356	" "	19	—	laudlina
" "	360	" "	6	—	võileivalabidas
" "	442	" "	15	—	sohvpadi
" "	454	" "	17	—	laudlina
" "	469	" "	4	—	kristallkauss
" "	553	" "	12	—	sohvpadi
" "	571	" "	3	—	kristallkauss
" "	814	" "	5	—	kompotilusikas
" "	858	" "	16	—	käekott
" "	944	" "	7	—	dessertlusikas
" "	1005	" "	9	—	suhkrulusikas
" "	1059	" "	14	—	sohvpadi
" "	1101	" "	13	—	sohvpadi
" "	1252	" "	10	—	teelusikas
" "	1305	" "	18	—	laudlina
" "	1457	" "	2	—	kristalltaldrik
" "	1487	" "	21	—	laudlina

Loosimine toimus 4. mail kell 17 kutseühingu ruumis.

Õnnelikud võitjad võivad oma võite kätte saada tööpäevil kella 15-ni ja igal teisipäeval kella 19—21 peapostkontori kantseleist pr. I. Pärnalt kuni 4. juunini s. a.

Piletite müük oli edenenud üldiselt väga hästi. Loosimispäevaks olid piletid müüdud pea viimaseks.

Nagu nimestikust näha, on võitude hulgas ka käsitöid. Need on valminud Tallinna telefonivõrgu ja Kopli naisametnike hoolsa näputöö tulemusena. Piletite müügis on erilist aktiivsust ja tõhusat kaasabi üles näidanud posti-teenijate laulukoori liikmed, välispakkide posti-kontori ja tolliametnikud ning Tallinna peapostkontori luugiametnikud.

Tallinna osakonna juhatus tänab kõiki kaasaaitajaid, toetajaid — müüjaid, ostjaid ja ütleb neile kõigile südamliku aitäh.

Kutseühingu liikmete-kaitseliitlaste

vahelised laskevõistlused peetakse juunikuus. Täpsem aeg pole veel selgunud. Võistlused peetakse üldjoontes kaitseliidu karikavõistluste tingimustel. Laskmine sünnib rinna- ja peakujusse. Kolm proovilasku. Rinnakujusse lastakse 5 lasku, peakujusse 3. Silmade arvestamine rinnakujusse on tavaline, s. o. 1—10 silma tabamise pealt. Peakuju tabamine esimese lasuga annab 30 silma, teise lasuga 20 ja kolmandaga 10 silma. Märgid tõusevad ja langevad iga 15 sekundi järele, rinnakuju kaheksa korda ja peakuju 3 korda. Vastandina kaitseliidu laskevõistluste tingimustele arvestatakse ka peakuju silmad laskjale (kaitseliidus malevkonnale).

Rahvusvaheline esperanto kursus postiteenijaile

Teleühenduste Rahvusvahelise Liidu Büroo saatis Postivalitsusele kirja, milles teatatakse, et Hollandi postivalitsuse ettepanekul korraldatakse käesoleval aastal Arnheimis (Hollandis) Esperanto-hoones kaks esperanto kursust. Kursuste juhatajaks on Andreo Cseh. Esimene kursus 12. juulist kuni 17. juulini on algajaile ja teine 9. aug. kuni 14. aug. on edasijõudnuile — neile, kes soovivad endid selles täiendada. Mõlemast kursusest osavõtmine on võimaldatud kõigile posti-t.-t.-teenijaile ja nende perekonnaliikmeile.

Kursuse maks kummagi kursuse eest eraldi on 6 Hollandi guldenit (floriini) isikult. Juhul, kui keegi võtab kursusest osa perekonnaga, siis esimesel isikul tuleb tasuda 6 guldenit ja järgmistel 4 guldenit isikult.

Samas eelpoolmainitud Esperanto-hoones on võimaldatud mõõdukate hindadega ka korter pansiooniga. Tasu pansioni eest kus on arvatud kolm sööki, on: üks tuba ühe voodiga 3,50 guld. päevas isikult; tuba 2—4 voodiga 3,— guld. päevas isikult ja tuba 5—10 voodiga 2,50 guld. päevas isikult. Neile hindadele arvatakse juurde 10% teenimise eest.

Kursusest osa võtta soovijaid palutakse endid registreerida ja ühes registreerimisega ka tasuda kursuse maks ühes vähemalt 2 päeva pansioni maksuga, aadressil: Internacia Cseh-Instituto de Esperanto, Riouwstraat 172, Den Haag Nederland. Maksta võib rahvusvahelise rahatransferdiga või Internacia Cseh-Instituto de Esperanto nimele posti ülekandega posti jooksvale arvele nr. 162626 Haagis.

Juhul, kui tähendatud hindade määr mõnele kursustele sõita soovijale takistavaks peaks osutama, siis soodustuste saamise asjus palutakse pöörata eelpoolmainitud aadressil Instituudi poole.

Selle kirja suhtes Postivalitsuse direktor teatab, et oma puhkuse ajal ja omal kulul kursustele sõita soovijale ametnikele sõiduks takistusi ei tehta, kuid üldise korra kohaselt iga välis-sõita soovija peab pöörduma postivalitsuse poole sõiduloa saamiseks tempelmaksustatud palvega.

Keskjuhatuse teadaanne

Kutseühingu keskjuhatuse teatab Narva-Jõesuu puhkekodu kasutajatele, et on saavutatud Raudteelaste Keskühinguga kokkulepe, mille järele on suvitajail võimalus saada einid raudteelaste puhkekodust. Hinnad: hommikueine 35 snt., lõuna 65 snt., õhtusöök 40 snt. Kui einetatakse kolm korda päevas, siis — kr. 1.25.

TELEGRAAF * TELEFON * RAADIO

Jooni telegraafi, telefoni, raadio ajaloolisest arengust

A. MERILAI

14

Raadio-ringhääling.

Inimsoo juures on ikka ning alati võidud tähele panna võimast tahet ületada kaugusi ja ruumi, igas inimhinges peitub teatud tung tutvuda kauega, kättesaamatuga, tahe soovi järgi astuda ühendusse kaugel asuvate rahvastega, linnadega, riikidega. Ja kuuldavuse mõttes toob meile raadio-ringhääling kaugematelt maavahemikelt koju kultuur- ja ajaviite tarbed: jumalateenistuse, muusika, teatri, õpetlikud loengud, poliitika- ja spordisündmused.

Raadio-ringhääling kuulub maailma kõige rahvaliku mate tehnikasaavutiste hulka. Raadio-ringhäälingu saatet on kättesaadavad, kasutatavad igaühele. Kümnete, sadade, tuhandete kilomeetrite taga kõneleb inimene ja samal hetkel kuuleme elavana ta kõnet, isegi ta hingamist; mängib orkester ja meie naudime huviga muusikat; toimuvad spordivõistlused ning meie jälgime pinevuse ja põnevusega heitlust maailma suursportlaste vahel.

Asjatundjad kinnitavad, et ringhäälingu idee sündis 1913. a. lõpul Belgias. Nimelt tulid siis prof. Brailard (praegune rahvusvahelise ringhäälinguliidu tehnilise komisjoni esimees) ja prof. Goldchmidt ideele levitada raadiotelefoni kaudu reeglipäraselt teateid, kõnesid, muusikat. Kahjuks aga Maailmasõja pealetulek 1914. a. suvel pani seisma selle idee edasise tehnilise arendamise.

Peale Maailmasõja lõppu 1919. a. tekisid Ameerika Ühendriigis esimesed raadio asjaarmastajad. Need olid peamiselt inimesed, keda huvitas eeskätt see uus tehnika saavutis ise. Eriti noorsugu andus täie vaimustusega sellele uuele ning huvitavale leidusele. Raadioaparaate ehitavad vabrikud aga haistsid uut laialist turgu, teenimisvõimalusi. Nende majanduslikud huvid nõudsid raadio asjaarmastajate arvu kasvamist. Seepärast raadioaparaatide firmad hakkasid andma raadiokontserte, et teha asja huvitavamaks, et ahvatleda järjest uusi inimesi sellele alale.

Nii kujunes Ameerika Ühendriikides Broadcasting — ringhääling. Ja vähese arvu aastate jooksul kasvas ringhäälingu kuulajate arv seal miljonitesse. 1926. a. oli Ühendriigis 4 miljonit kuulajat, 1936. aastal aga juba 23 miljonit.

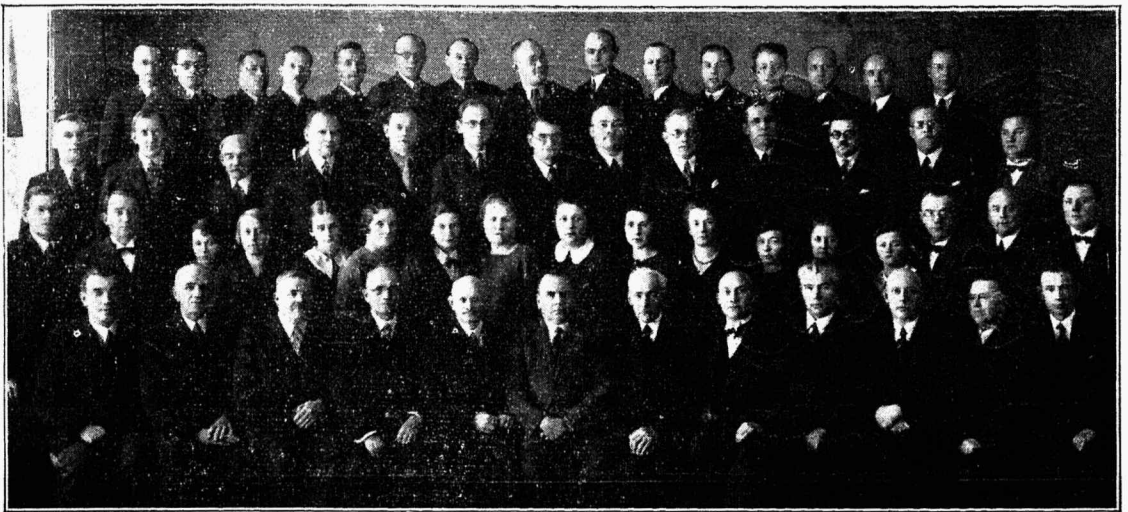
Võimsa lainena tuli raadio-ringhäälingu liikumine ka Euroopasse. Eeskätt Inglis-, Prantsusmaale, kus tema levikule ei tehtud takistusi. Siin arenes ta lühikese aja jooksul pea samase hooga kui Ühendriikides. Saksamaal aga oli raadio kasutamine eraisikutele esialgul sootuks keelatud. Hiljem siiski anti osaline vabadus, asutati esimene ringhäälingujaam. Nüüd aga viimastel aastatel on Saksas seda kiiremini raadioliikumine arenenud. Soomes asutati ringhääling 1923—1924. aastatel.

Meil Eestis korraldas esimesed raadio-ringhäälingu katsed postiametkonna raadiojaamade ülem E. Laurman Haapsalu 5 kw. raadiotelegraafi jaamast lainel 2500 m maikuus 1924. a. Raadiokontserdiga esines Läänemaa õpilassegakoor. Mikrofoniks kasutati harilikku telefoni-aparaadi mikrofoni. Raadiokontserdi kuuldavuse kohta saadi teateid Tallinnast, Pärnust, isegi Vändrast. 1925. a. katsetas Laurman juba Tallinnas postivalitsuse hoones enda poolt kombineeritud ringhäälingusaatjaga. Postivalitsusel oli samal 1925. a. kavatsus ehitada riiklik ringhäälingujaam, kuid krediidi nõudmistele selleks otstarbeks ei tulnud vastu. Seega läks algatus eraettevõtjate kätte.

Maikuus 1926. a. sõlmitigi teedeministeeriumi ja o-ü. Raadio Ringhääling vahel kontsessioon leping 4 aastaks ringhäälingulise saate korraldamiseks Eestis.

Esimene saatejaam osteti 1926. a. a-s. Telefunkten.

Jaama võimsus oli 2,4 kw. lampides, 0,7 kw. antennis; asukoht Koplis. 13. detsembril 1926. a. saatis esimene ringhäälingu jaam oma lained ilmaruumi. Kuulajate arv oli 1926. a. Eestis mõnisada, 1927. a. paar tuhat, 1930. a. — 15.000; 1936. a. — 30.000; nüüd on kuulajate arv tõusnud tugevalt üle 40.000.

Postivalitsuse juhtivaid jõude ja ametnikke.

Esimene rida (vasakult): A. Vaino — arvebüroo juhataja. K. Soopere — tehn. aruann. kontr. E. Laurmann — postival. raadiojaamade ülem. R. Sõnajaalg — posti ekspl. korraldaja. E. Laaban — rahvusvahel. ekspl. korraldaja. Direktor G. Jallajas. Abidirektor P. Etruk. Inspektor O. Puul. H. Tõugu — kohtuasjade korraldaja. K. Junkur — kontrolör. K. Böstrov — postiveo korraldaja. F. Vuks — arvebüroo abijuhataja.

Teine rida: P. Toomsalu — majanduse korraldaja. A. Karu — asjaajaja arhiivaar. H. Mustkivi — am. V. Poska (lahkunud). L. Vinogradov — ajut. töäjõud. H. Matser. E. Sarva — kants. am. A. Hink — am. M. Neimanov — masina kirj. E. Krabby — am. A. Tsvetkov — am. C. Pressi — am. S. Märskä — am. A. Kirsch — am. N. Belokon — insener. V. Silla — assistent. J. Püvi — am.

Kolmas rida: V. Madisson — telegr.-telef. ekspl. korraldaja. J. Eek — am. S. Vernitzky — kontr. (surnud). J. Varblane — rahvusvah. ekspl. reklamatsioonide toimetaja. J. Törn — am. H. Mieländer — kassapidaja. L. Tiisel — maksukontrolör. J. Heinmaa — am. E. Soo — am. E. Millistfer — insener. V. Laak — tehnikabüroo abijuhataja. A. Friedrichs — insener. A. Toomla — rahvusvahel. ekspl. sekretär.

Neljas rida: J. Tiks — am. A. Põdrus — insener. A. Kreps — tehn. eelarvete kontrolör. J. Bleyer — am. E. Jakobson — kontrolör. V. Tomberg — korrespondent tõlk. J. Sakk — korrespondent tõlk. A. Veldemann — am. J. Jutt — insener (lahkunud — praegu Riigi Ringhäälingus). J. Erme — välistööde kontrolör. J. Nirk — meister. E. Kuulmann — käskjalg. L. Vieveger — vanem raamatupidaja. J. Tomson — maksukontrolör. J. Lepp — am.

1928. a. ehitati abisaatja 0,35 kw. võimsusega Tartusse. Tallinnasse ehitati Lasnamäele uus saatja Vene Nõukogude nõrgavoolu trusti poolt. Jaama esialgne võimsus 5 kw. antennis, mida hiljem suurendatud 20 kilowatini. Antennimas-tid on puust 73 m kõrged. Hetkel ehitatakse Türi-le inglise firma Marconi sea-deldisega suursaatjat 50 kw. võimsusega. Mast ehitatakse terasest 198 m kõrge.

Raadio-ringhäälingu saate levik on 1934. a. peale riiklik ettevõtte Riigi Ringhäälingu nimetuse all.

Kujuka näite ringhäälingu arengust Eestis annab alljärgnev tabel, kus on toodud abonentide arv 1. jaanuariks:

1927 —	400 kuulajat
1928 —	7.000 „
1929 —	13.906 „

1930 —	14.500 kuulajat
1931 —	11.569 „
1932 —	15.730 „
1933 —	14.948 „
1934 —	14.758 „
1935 —	15.558 „
1936 —	24.293 „
1937 —	36.935 „
ja 1. III 1937 —	41.436 „

Tabelist näeme, et alates 1936. a. on raadioabonentide arv Eestis järsu kurvina tõusnud ülespoole.

1. jaanuariks 1937. a. oli raadio-ringhäälingu abonente Euroopas umbes 29 miljonit, terves ilmas aga vähemalt 64 miljonit. Kui arvata iga raadiovastuvõtja peale keskmiselt 4 kuulajat, siis leiame, et maailmas on 250 miljonit raadiokuulajat.

V. Värk,
Ahja ülema abi

E. Siska,
Otepää ülem

J. Altosaar,
Võru ülem

J. Soo,
Järva-Jaani ül. abi

meh. Kabrits,
Tallinna telefonivõrk

Euroopa suurimates riikides oli abonente 1. II 1937. a.:

Saksas	3.483.130
Inglismaal	3.071.464
Prantsusmaal	3.329.628
Tšehhoslovakkias	950.110
Poolas	716.006

Kõige tihedam raadiovastuvõtjate võrk on Taanis, kus 3,7-miljonilise elanikkonnaga juures on 661.697 abonenti, see ligemale iga 5 elaniku peale üks vastuvõtja, tähendab pea igas perekonnas.

Kui meie aga Euroopa riigid seaksime järjekorda nende raadiojaamade võimsuse järgi 1936. aastal, siis saaksime järgmise pildi:

Vene	78 jaama	1664,1 kv. võims.
Prantsusmaa	25	933,7 " "
Saksa	26	884,0 " "
Inglismaa	15	579,0 " "
Soome	9	244,9 " "
Poola	9	217,4 " "
Tšehhoslovakkia	7	214,3 " "
Itaalia	13	187,5 " "

Siin tuleb arvestada seda, et mida suurema ning hõredalt asustatud maa alaga riik (Soome), seda rohkem on vaja ehitada saatejaamu selleks, et igale teha kättesaadavaks raadiokuulamise.

Kaugenägemine.

Raadioringhäälingule nooreks naaberlaks, alaks, mis oma tehniliselt arenemisastmelt ei ole veel rahvahulkadesse tunginud, on kaugenägemine.

Kaugenägemise üldiste põhijoonte püstitamisega alustati juba aastat 50 tagasi. See oli umbes samal ajal, kui avastati elektromagneetilised lained. Ent alles

kõige viimastel aastatel on kaugenägemise aparatuuri üksikosade konstruksioon säärastele arenemisastmele jõudnud, et kaugenägemine on teatud määran praktilise leviku omandanud suuremate riikide elutsentrumites.

Nägemine on meil ruumiliselt kaugeulatustlikumaid meeli. Näiteks kompamisega võime tajuda ainult meie otseses ümbruses olevaid esemeid. Kuulmine ulatub juba kaugemale. Kuid nägemise varal on meile tajutav Päike, mis asetseb meist tervelt 150 miljonit kilomeetrit kaugel. Meie teame, et nägemise võimaldajaks on valgus. Valguse kiirus 300.000 km/sek on kindlaks tehtud astronoomiliste vaatluste abil planeet Jupiteri kuude varjutusnähtusist taani täheteadlase Ole Römer'i (1644—1710) poolt aastal 1675, samuti ka katseliselt prantsuse füüsiku Armand Fizeau (1819—1896) poolt 1849. aastal.

Eespool nägime, et valgus nagu raadiogi on üks elektromagneetiliste lainete liikidest, laine pikkusega 0,0004—0,0008 mm. Seepärast vahest asja pealiskaudsel vaatlemisel näib kaugenägemiseks tarviliku piltide elektrilise edasiandmise ning helide (kõne, muusika) elektrilise ülekande vahel teatud sarnasus valitsevat. On ju esimesel juhul tegemist valguse lainete elektrilise ülekandega, teisel aga heli-, s. o. õhulainete ülekandega.

Ühesuguse pealtnäha probleemi lahendamise mõlemal juhul osutub aga võimatuks ülekantavate lainete põhiolemusliku erinevuse tõttu. Nimelt tuleb saatejaamas esimesel juhul valguslained muuta elektromagneetilisteks laineteks, teisel juhul aga tulevad muutmisele helilained.

Nagu meie juba teame, toimub helilainete muutmine mikrofoni abil. Valguse muundamiseks aga sama mikrofoni pole võimalik kasutada, sest valguselainetamise sagedus on sedavõrd kõrge (500 biljonit korda sekundis), et selle muundamine on tehniliselt täiesti läbiviimata mikrofoni abil. Edasi põrkame teise sama suure takistuse ette. Nimelt heli edasiandmisel ühe ning sama aja vältel on tegu ainult ühe helilainega, ükskõik millist kuju ta omakski. Igal ajahetkel on seega ainult ühe ja kindla heli-, ehk muundatult, voolusagedusega tegemist, mis ajaliselt üksteisele järgnevad. Pildi ülekande korral aga on lugu hoopis teine, sest pildil on teatud ruumiline ulatus. Meie näeme ühel ja samal ajahetkel korraga kõiki pildiosi, mis erinevad üksteisest heleduselt ja värvilt.

Kuna pilti ühel ja samal ajahetkel tervikuna pole võimalik muuta elektrivõngeteks, siis tuleb seda toimetada üksikute pildiosakeste kaupa. Kui säärased pildiosakesed on küllalt väikesed, siis nad erinevad ju ainult heleduselt üksteisest ja nende elektrivooluks muundamine peaks toimuma nii, et igale heledusele vastab teatud kindel voolutugevus. Nii näiteks päris mustale vastaks voolutugevus null, pisut heledamale — nõrk vool jne. tugevuse poole.

Nii näeme, et elektrilise kaugenägemise teostamiseks on vajalikud alljärgnevad toimingud:

1. Saadetavast sündmusest läatsede abil heita ekraanile või tuhmklaasile pilt.

2. See pilt jagada kindlas järjekorras täppideks, kusjuures mida rohkem täppe,

seda selgem saab kujutus. Enam-vähem loomutruu pildi saamiseks peab üksikute täppide suurus olema 0,4—0,2 mm lähimõduga. Täpid tuleb muundada nende heledusele vastava tugevusega elektrivooluks. Seda toimetada 0,1 kuni 0,4 sek jooksul.

3. Saadud pildivooluga moduleerida küllalt väikese pikkusega raadiolaine ja lasta see välja kiirata.

4. Moduleeritud laine kinni püüda ja muuta taas pildivooluks.

5. Pildivool muuta selle tugevusele vastavalt muutuvaks valguseks.

6. Saadud õige heledusega täppidest uuesti koostada pilt.

Pildi jagamine täppideks toimub kas poolaka Paul Nipkovi poolt leiutatud ketta, Deilleri peegelketta või siis katoodekiirte toru (ikonoskoobi) abil. Tarvitatuim neist on Nipkovi ketas. Pilditäppide heledusele vastavad valgushulgad muudab elektrivooluks fotoastik (valgustundlik rakuke). Saadetud elektrivoolu pildisignaali võetakse vastu täiendatud hariliku raadiovastuvõtjaga ja muundatakse taas valgustäppideks huumlambi abil, Kerri astiku, või katoodekiirte (Brauni) toru abil. Pildi koostamine üksikuist täppidest toimub samalaadi abinõudega, nagu nägime seda lahutamise (s. o. saatmise) juures.

Kaugenägemise alal on 50 aasta kestusel esitatud palju lahendamisvõimalusi. Suurem hulk neist on nurjunud, kuid nii mitmedki põhimõtted ning võtted on jäänud püsima arenguvõimelistena. Viiks käesoleva kirjutise raamidest välja seda huvitavat arengukaiku jälgida tema tehni-

Postirahvast šarššides

Jsk. juh. Vahter,
Tartumaa t.-t.-võrk

Post. V. Krinitski,
Kanepi

Ins. H. Riikoja,
Tallinna telefonivõrk

Jsk. juh. O. Hiidmaa,
Viljandimaa t.-t.-võrk

listes üksikasjus. Nimetame vaid siin selle ala tähtsamaid pioneere — ameeriklane Carey (1875 a.), prantslane Le Blanc (1880), poolakas Nipkov (1884) ja tänapäeval prantslane Belin, ungarlane Mihály, inglase Baird, sakslane Ardenne jne. Kaugenägemise idee peamiseks leiutajaks peab siiski pidama Paul Nipkovi, kes esimesena läinud sajandi lõpul patenteeris aparaadi, mis on kõigi tänapäeva kaugenägemisaparaatide aluseks pea kõigis üksikasjus: üleantava pildi jaotamine üksikuteks täppideks tiirlevasse kettasse spiraalselt paigutatud aukude abil; pildi mitmesuguselt valgustatud täppide järjestuse muutmine elektrivoolu impulssideks valgustundliku rakukese (astiku) kaudu; elektrivoolu impulsside muutmine vastuvõtjas uuesti elektrivalguse tugevuse võnkumisteks, nende võnkumiste liitmine pildiks ning absoluutse sünkronisatsiooni vajadus saate- ja vastuvõtuseadmete vahel.

Nagu eelpool mainitud, ei ole kaugenägemistehnika veel säärase arenemisastmeni jõudnud, mis muudaks ta laiematele

rahvamassidele kättesaadavaks ja käepäraseks, nagu seda on ringhääling tänapäeval. Kaugenägemisstaatjad eksisteerivad hetkel vaid suurriikide suuřimates linnades, samuti on seal vaatluspunkte rohkemal arvul. Nii näiteks tõuseb New-Yorgis asutatud kaugenägemisvaatluspunktide arv juba üle 3000. Muide, möödunud aastal Berliinis peetud olümpiamängudel kasutati maratoni jooksu jäädvustamiseks kaugenägemisautosid.

Tundub nii, et kaugenägemine jääb ühendusse raadioringhäälinguga, selle muusika ja kõne saadete illustreerijana. Suurema osa kavast täidab arvatavasti edaspidi kaugekino. Raadio- ja kaugenägemise ühine vastuvõtuaparaat koosneb niisiis kaheosalisest universaal-raadioaparaadist, mis kinni püüab ja üksteisest eraldab helisid ja pilte kandvad raadiolained; valjuhääldajast, mis helid kuuldavaks teeb; ja edasi kaugenägemisseadeldisest (katoodkiirte-, s. o. Brauni toru), mis samal ajal ringhäälingus esinevad tegelased või sündmused teeb nähtavaks raadiokuulajale. (Järgneb.)

IV Eesti Filatelistide Päev

„Nüüdisajal on postindus oma maailma sidevõrguga ka filatelia harrastusile huvi keskuseks ja vahendajaks kahe postitalitusliku vahendi, postmargi ja postitempli läbi.”

K. a. 1. mail Kunstihoones, Tallinnas, peetud filatelistide päeval esines esmakordselt ka postivalitsus kutsutud külalisena samas korraldatud näitusel oma päevakohase erikoguga ettevalmistusastmes seisva postimuuseumi varasalvest.

Päeva korraldajaks olid filatelistide seltsid „Estonia”, „Tallinna Filatelistide Selts”, „Revalia” ja „Rossica”, milliste seltside tuntumad filatelistid esinesid oma kogude valik-albumlehtedega loosungi all „Kuidas peab korjama ja korrastama postmarke”. Vastandina sellele oli ravalt näidatud ka üks „originaal”, kuidas ei pea seda mitte tegema.

Postivalitsuse väljapanekud jagunesid nelja ossa: 1) tempel-ümbriku, postkasti, postmargi ja postitempli algpäevilt Vene keisririigis (kuhu kuulusid tollal ka Eesti- ja Liivimaa kubermangud), 2) postitempli jäljendid (peaasjalikult Tallinn), 3) mitmete välismaade postmargid korrrastatult album-lehtedes ja 4) mitmesugust.

Esemete (arvult üle 50) paigutamiseks määrati

väga sobiv koht ühes 6 vitriiniga ja ühe lauaga.

Üldjoontes oli esimeses grupis kolm originaal-ringkirja Vene Posti-Departemangult Haapsalu postkontorile (kellelt, muu seas, üle riigi kõige rohkem on säilinud väärtuslikke ajaloolisi postiakte) aastatest 1848, 1857 ja 1858. Illustratsiooniks tarvilihud esemed — vene postmargid — olid lahkeks kasutamiseks saadud h-ra V. Eichenthali erakogust. Ühelt ringkirja lisalt olid näha esimese postkasti joonised.

Teises grupis olid näha peaasjalikult Tallinna postitempli jäljendid ametlikest aktidest, kirjadest (rohkesti Haapsalu postiakte). Selle grupi sissejuhatuseks oli omaaegse Liivimaa Ordumeister G. Kettleri kirja foto (13. I 1560. a.), milles leidub käsitsine märg postikaudse sihitamise kohta (Tallinna Linnaarhiiv). Sellele järgnesid rootsiaegsed postitempli jäljendid „B”, „F” (1690, 1695) ja „REVAL” (1708). Stokholmi postitempli (1700) mõjutus oli nähtav „PERNAV” postitemplijäljendil (1710). Järgnes vene ringkiri 1858. a. (Haapsalu), milles toodud täielik ülevaade 6-est esimesest postitemplist, milledest mõnda liiki oli tarvitusel ka Eesti- ja Liivimaal. Näiteks kandis Tallinna tempel nr. 37. Nende postitemplite illustratsiooniks tarvilihud vene originaalpostmargid olid lahkeks kasutamiseks saadud erakogust (vt. grupp 1). Siis järgnesid peaasjalikult Tallinna postitempli jäljendid (Haapsalu ptk. aktid jt.) 1846. a. alates katkendlikult kuni 23. II 1918. Viimane Tal-

linna postitemplijäljend on selle poolest tähelepanuväärne, et järgmisel päeval kuulutati välja Tallinnas E. Vabariik.

Kolmandas grupis oli näha 4 postitempli kavandit „Tallinn Estonia 27. II 1937”. Stokholmi postimuuseumi postmarkide haruldusi (2 Maritius 1847. a., Briti Guiana 1850, 1851, 1856 jt.) oli näha värvireproduktioonis Nils Strandell'i brošüüris „Frimärksrariteter i Postmuseum” (saadud Stokholmi postimuuseumi juhatajalt P. Heurgren'ilt). Sellele järgnesid 3 tunnustkirja ja üks plakett (New York) Eesti postmarkide eest, mis olid näitusele Key Westis (Floriida), New Yorgis ja Tampa's (Floriida) 1936. a. jooksul (vt. „Postisarv” nr. 9 1936 — lk 200).

Üksikalbumi-lehtedel olid Berni Rahvusvahelise büroo kaudu postivalitsusele saadetud välismaade postmargid. Eriti köitsid oma ilu poolest Liechtensteini postmargid.

Viimases grupis oli näha reproduktioonis rootsiaegne vanemaid postitakse 1638. a. (äsja ilmunud teosest — Posti- ja Lennätinlaitos — mis välja antud Soome postivalitsuse ülesandel hr. Einari Kaskimies, Helsinki, toimetamisel). Samas oli näha saksa okupatsiooniaegne (1918) silt saksa-eesti keeles (Haapsalu), ning samast ajast käsikirjaline taksid tabel (Haapsalu). Abessiinia kohta oli välja pandud

abessiinia-prantsuskeelne ajaleht „Lumière et Paix” (1925) ning iseseisva Abessiinia postiministeeriumi viimane uueaasta õnnitluskaart ühes ümbrikuga (1. I 1936). Siis oli veel postkaart Stokholmi postimuuseumilt. See postkaart saadeti m. a. juulikuus kerakujulise taani 19. sajandi postitöllaga Göteborgist Stokholmi (vt. „Postisarv” nr. 9 — 1936, lk. 199). Selle sündmuse illustatsiooniks oli rootsi ajakiri „Nyheter från Postmuseum” nr. 3. Lõpuks oli seeria ümbrikke, millel puudusid nii saatja kui ka aadressaadi aadressid.

Filatelistidepäeva külastas 600 isikut.

Siinkohal olgu avaldatud kõigile filatelistide seltsidele parim tänu külalislahke vastuvõtu eest, eriti aga „Estonia” ja „Tallinna Filatelistide Seltsi” juhtivatele jõududele.

Järgnedes välismaade postivalitsuste (Rootsi, Taani, Soome ja eriti Saksa jt.) eeskujule, peaks tulevikus vastastikune kokkupuude postimuuseumil avalikkusega, samuti ka Filatelistide seltsidega kujunema elavamaks ja mitmekesisemaks.

Välismaal on sellised ühisettevõtted alati osutunud otstarbekohaseks ja edukaks osavõtnutele pooltele.

Kujunegu see esimene katse aluseks edaspidisteks ettevõtteiks sel alal. —

Jul. Bleyer.

J. Martens 35 a. postiteenistuses

Tallinna telef.-võrgu ülemal J. Martensil sai 14. mail täis 35 a. postiteenistust. Sel puhul korraldati tema lähemate kaasteenijate poolt sama päeva hommikul juubilaril auks aktus, millele veel sama päeva õhtul järgnes omavaheline pidulik koosviibimine.

Aktusele, mis toimus Tall. telef.-võrgu kantselei ruumes, oli kogunenud hommikul kella 1/49-ks hulk postlasi kaasteenijaid Tallinna telef.-võrgust, peapostkontorist, postivalitsusest, välispakkide postkontorist ja mujalt. Samuti oli kohal ka postiteenijate laulukoor. Mõni minut peale kella 1/49 ilmusid ka postivalitsuse direktor ja juubilar ise, keda võeti vastu elava käteplaginaga ja postiteenijate laulukoori ettekandel M. Härma lauluga „Kalev ja Linda”. Seepeale võttis sõna postivalitsuse direktor G. Jallajas. Direktor mainis juubilaril suuri andeid administraatorina, mistõttu ta on tõusnud silmapaistvale kohale postiametkonnas. Juubilar on osanud kogu oma pika teenistusaaja kestel olla eeskujuks oma otsustes ülesannetes paljudele teistele. Ta on osanud enaale alluva ametkonna tööd kõige otstarbekohasemalt jaotada ja korraldada, on osanud oma alluvaid ametnikke paigutada nende võimete kohaselt. Samuti on ta osanud ja suutnud alal hoida head vahekorda alluvatega. Ja lõpuks, mis veel eriti mainimisväärt, et ta on sealjuures — vaatamata juba seljataga olevale pikale teenistuskäigule — jäänud värskeks, töötahteliseks ja täisvõimeliseks töömeheks.

Järgnesid sõnavõtted teistelt kaasteenijailt.

Ülal: Aktus Tallinna telef.-võrgu kantseleis, direktor G. Jallajas tervitab juubilarit.

All: Pidulik koosviibimine Viru kohvikus.

Tall. telef.-võrgu ülema abiline ins. Otto kandis koosolijatele ette auaadressi, mille siis üle andis juubilarile ühes väärtusliku kingitusega.

Järgnes Tall. telef.-võrgu tööliskonna töölisvanema südamlrik sõnavõtt, kus mainiti juubilaril head suhtumist ja alatist vastutulekut tööliskonnale nii nende õiguslikkudes töökaitse küsimustes kui ka töö andmise suhtes. Ka töölisvanem andis juubilarile üle auaadressi ja kingituse tööliskonna poolt.

Sõna võttis järgmisena hr. M. Ruubel, tervitades juubilaril peapostkontori ja postiteenijate laulukoori nimel ning tähendas, et juubilaril peale osava administraatori ja hea majandusmehe peitub ka suur kunsti, laulu ja muusika sõber.

Tall. telef.-võrgu naispere nimel tervitas juubilaril prl. Kanter ja andis üle kimbu punaseid roose öeldes, et need olgu austuse ja lugupidamise täheks antud kui isale, kuna Tall. telef.-võrk olevat nagu üks pere ja hr. Martens selle pere isa, kelle poole nii tihti pööratakse isaliku nõu ja juhutuse saamiseks.

P.-t.-t.-teen. kutseüh. nimel tervitas juubilaril keskjuhutuse esimees hr. Uustalu mainides hr. Martensi teeneid postiteenijate kutseühingulises isesegevuses ja kutseühingulisi saavutusi, millele suurel määral on kaasa aidanud hr. Martensi isiklik osavõtt kutsetegevusest. Hr. Uustalu tervitas juubilaril veel kui koolivenda ja „kaasmaalast“, avaldades heameelt, et koolivennast on saanud sellisel kõrgel ja töö- ning vastutusrohkel ametikohal teeniv isik; selle eest olgu öeldud — nagu seda ütlevad koolipoisid — täitsa vunts.

Tehn. ala teen. ühingu ja Riigi ja omaval. teen. keskkliidu nimel tervitas juubilaril hr. Merilaid mainides samuti nagu ta eelkõnelejagi hr. Martensi teeneid kutseühingulises tegevuses ja arengus.

Siis võttis sõna juubilar ise, tänades kõiki öeldud soojade ning südamlikkude sõnade eest. Avaldas ühtlasi, et tal on eriti raske võtta vastu kingitusi teades, et see on olnud koormav kingituse tegijatele, kuna oma vaevaga teenitud vähestest veeringutest on nad nii palju selleks kokku hoidnud.

Aktus lõppes kell 9 ja inimesed ruttasid oma teenistuskohuste täitmisele.

Pidulikule koosviibimisele, mis toimus sama päeva õhtul nägusates ja mugavates Viru kohviku ruumides, oli kogunenud inimesi saja ümber.

Sõnavõtte koosviibimisel oli rohkesti. Esimesena kõneles direktor Jallajas, kes kriipsutas alla juubilaril suurt administraatorile vajalikku sisemist kindlust ja tasakaalu, mille tõttu juubilar on suutnud pika teenistusaja kestel oma närve tervetena alles hoida.

Riigi Ringhäälingu direktor Olbrei oma huumorikas kõnes mainis tihedat ja paratamatut sidet ringhäälingu ja telef.-võrgu vahel, millest mõnikord tekkivat vähemaid lahkavamisi, kuid juubilaril tasakaalukas iseloom aitavat alati kaasa peatseks kokkuleppimiseks.

Hr. Laak postivalitsusest rõhutas juubilaril õiglast käitumist endale alluvate kaitseküsimustes.

Peatelegraafikontori nimel tervitas juubilaril hr. Kura.

Ins. R. Jaanus mainis seda suurt tööd, mis juubilaril on tulnud teha 19 a. kestel, millal ta on püsinud samal kohal sellise suure telef.-võrgu eesotsas, selle võrgu kiiretempolisel ja laiaulatuslikul arenemisel, millal väikesest Vene riigi

proovintsi linnast on saanud Eesti vabariigi pealinn — suurlinn.

Viimase sõnavõtjana pr. A. Kannes (Grünberg) tähendas, et kuigi juubilar endale alluvaid naisametnikke ei ole kohelnud just hellusega, siis on ta ometi naisametniku tunnustanud töövõimelt võrdseks meesametnikuga.

Kõik kõnelejad soovisid juubilarile edaspidiseks tööks tahet, püsivust ja jõudu veel paljudeks aastaks.

Kõnelejatele vastates tänas juubilar poolehoidu ja hea atestatsiooni eest ning „atesteeris“ siis lõpuks ka iseennast, arvates, et ta on olnud küllalt kihvt, kuid kaasteenijad on olnud kannatlikud ja selletõttu on vahetõttu kaasteenijatega püsinud hea.

Puudutades ringhäälingu ja telef.-võrgu vahetõttu, arvab juubilar, et üldiselt huvitab inimest üks töö ainult siis, kui ta selle töö eest ka veidi tasu saab.

Kõnede lõppedes algas tants vaheldumisi kohviku trio ja elektriliselt võimendatud grammofonimuusika saatel.

Vahepeal hr. Jaanus luges koosviibijatele ette suure hulga juubilarile saabunud tervitustelegramme.

Tantsu vaheaegadel esinesid ettekannetega Estonia operisopran pr. Lund-Kuutma — laul, pr. Urblepp (Uferbach) Tall. telef.-võrgust — laul ja prl. Rummel Tall. telef.-võrgust — viul. Kõik ettekanded, mis väga suurel määral sisustasid koosviibimist, võeti vastu elava aplausiga, eriti aga vaimustasid koosviibijaid pr. Lund'i ettekanded.

Tujuküllane koosviibimine kestis kella 3-ni öösel.

F. Avilo 35 a. teenistusjuubel

Aprillikuu 14. päeval täitis Tallinna peapostkontori vanemal ametnikul Friedrich Avilol (end. Andrekson) 35 a. postiteenistust.

Juubilar on sündinud Lihulas, 4. sept. 1882. a. Lõpetas Pärnu linnakooli täie kursuse 1901. a. Samal aastal astus Pärnu posti-telegr.-kontori ametiõpilaseks, kust ta 14. aprillil 1902. a. määrati ametnikuks Tallinna posti-telegr.-kontorisse.

Omal pikal teenistuseajal on A. töötanud mit-

mes kontoris, muuseas Venemaal — Jekaterinburgis ja Tomskis. Kodumaal teeninud maa-asutistes 13 aastat postkontorite ülemana, ning 2 aastat abiliseana. On agaralt osa võtnud kohalikudest ühiskondlikest ettevõtetest. Praegusel kohal töötanud 1926. a. saadik.

Teenistuse alal on juubilar väga hoolas, kohusetruu ning täpne. Ta on üks neid haruldasi idealiste, kes oma tööalasse kiindunud pühalik

tõsidusega ning armastusega. — Rasked saatuse-löögid, hingelised ja füüsilised vapustused ei ole halvanud tema tööindu, enesekriitikat ja meele-kindlust. Suhtumises kaasteenijaisse heatahtlik, nooremaisse kolleegidesse kuidagi isalik.

Südamlük õnnitlus juubilarile haruldase täht-päeva puhul! Soovime, et tal piisaks tervist ja jõudu jätkata ausameelset tööd ning viibida veel kaua meie keskel.

S. P.

Postiuudiseid välismaalt

TAANIST

Suurendati elukalliduslisa. Palga-seaduses, mis kehtiv 1931. aastast, on ette nähtud nõndanimetatud elukalliduslisa, mis pidi, olene-des elukalliduse üldtasemest, kas suurenema või vähenema. Nii taheti ametnikele kindlustada alati elukallidusele vastavalt õiglane tasu.

Peale viimast lisatasu suurendamist on aga ametnikud pidanud leppima palju vähema ta-suga, kui mainitud palgaseadus ja olukord seda ette dikteerib. Juba esimese lisatasu suurenda-mise puhul tõusis elukallidus enne neljakordseks, kui toimus tasu suurendamine. Nüüdki, peale viimast tasu suurendamist, on elukallidus tõus-nud järjekindlalt, ilma et tasu oleks sellele vas-tavalt suurendatud.

Organisatsioonide pideva töö tulemusena on majandusminister nüüd nõustunud elukalliduslisa suurendamisega. Suurendatud tasumäär hakkas kehtima alates 1. aprillist 1937. a.

Parandati postiljonide töötingi musi. Paljude asjaolude tõttu muutusid pos-tiljonide töötingimused viimasel ajal päev-päe-valt raskemaks, kuni lõpuks olukord muutus selliseks, et töötingimuste kergendamine osutus tus hädavajalikuks. Töökoorma suurenemine on tingitud peamiselt postisaadetiste arvu hoogsast iurdekasvust, rohkearvuliste uute elamute juur-deehitamist linnades, ja asjaolust, et viima-sel ajal ligi 63% saadetistest kuulub esimeses järjekorras kojukandele määratute liiki. Viimane asjaolu nõuab postiljonidelt ka öötööd.

Postiteenijate org. „Dansk Postforbund” astus samme töötingimuste parandamiseks ja minister määras olukorra selgitamiseks vastava komis-joni.

Komisjoni üksmeelne otsus näeb ette üle riigi 64 uue tööjõu ametisse palkamise.

Täiesti uus oli aga komisjoni otsus öötöö ar-vestamise suhtes. Komisjon leidis nimelt, et iga üksiku tööjõu öösine tööaeg tohib kesta kõige rohkem $\frac{1}{3}$ (2 tundi 40 min.) päevase tööaja pikkusest!!

Komisjoni otsustega arvestati täiel määral.

SAKSAMAALT

Iga ametnik olgu 25 eluaastast alates abielus. Hiljutisel Pommerni amet-nikepäeval on juhitud ametnike tähelepanu asja-olule, et vaatamata küllaldasile sissetulekuile on ametnike seas ikka veel kohutavalt suur prot-sent vallalisi, ja abielulisi, kellel pole ainustki last. Tungivalt juhti koosolijate tähelepanu rah-

vaarvu vähenemise hädaohtu, mida rahvussot-sialistlik valitsus lasterohkete perekondade toe-tamise ja abiellujate abistamisega vaid osaliselt on suutnud pehendada. Tehti ettepanek, et iga ametnik, kes ületanud 25. eluaasta, peab abi-elluma.

NORRAST

Postitegevus suureneb. Postitegevu-se suurenemist on märgata kogu Norras. Eriti märgatav tõus oli möödunud aastal Oslos. Nii tõusis Oslost välismaale minevate saadetiste arv 20% võrra. Välismaalt saabuvate saadetiste arv ületas eelmise aasta arvu koguni 30% võrra. Postitegevuse suurenemist peetakse Norra üldise majandusliku olukorra paranemise tunnuseks. Postiljonid kandsid näiteks möödunud jõuluposti laiali abilistega. (Norras saab nimelt postiljon, kelle kirjakeht kande le minnes kaalub üle 20 kg, abilise kaasa.)

P.-t.-t. sport Skandinaavias. Möödu-nud suvel külastas Oslo telefoniteenijate spordi-ühingu jalgpallimeeskond Stokholmi kolleege, kor-raldades sõprusvõistlust. Tänavu mais külastab Stokholmi kolleege jalgpallimeeskond Oslo.

Need sportlikud üritused aitavad Skandinaavia postirahva vastastikusele lähenemisele väga palju kaasa.

KANADAST

Kirjakandest pühade ajal. Kanada postivalitsus teatas, et kavatseb posti laialikand-mist korraldada nüüdsest peale ka pühade ajal (joulud, uusaasta jne.), kusjuures ainult nädala-pühadel jääks kirjakehted endiselt ära. Peale selle tuleks nüüd ametnikel tööle ilmuda ka lau-päeva õhtuti, mis senise korra juures olid neile vabad.

Tööl oldud puhkeaja lubab postivalitsus kom-penseerida vaba aja andmisega nädala tööpäe-vade arvel.

Ametnikkond, keda see uus kavatsus puudutab üle maa, on oma organisatsioonide kaudu asunud omapoolsete nõudmiste ja seisukohtade esitami-sele, kuna neile näib selline pühadeajase töö sisseseadmine täiesti põhjendamatu.

Igal juhul, kui postivalitsus jääb oma kava juurde, nõuavad ametnikud 5-päevase töönädala tarvitusele võtmist ja peale selle veel valitsuse poolt lubatud kompensatsiooni tööpäevade arvel vaba aja andmise näol.

Traadipoisid

R.R.

Kadunud kutsar.

„Ptrr!...“

„Vedur“ peatus talu suurvärava ees. Värava laudade vahelt vilkus tänavale lambituli. Talu pere sõi toas õhtust. Kellegi särgiväel meessööja käes käis lusikas kiiresti kausi ja suu vahet, nagu toimuks supihelpimise võistlus.

Peatusime kõssitõmbunuina kobaras ümber koorma nagu vettekastetud penikari lagunenud putka ümber. Olime läbi-märjad ja näljased. Hilissügisene öö kis-kus külmale.

„Pole viga, poisid!“ julgustas noor mehaanik, Vana asendaja. „Siit majast leiame sellise toreda öömaja, et tasub kuhjaga tulemise vaeva.“

Vaatasime sellise optimismi kvantumi omanikule aukartusega, kuid kaastundliku uskumatusega.

„Pole siin kusagil silti väljas, et palutakse sisse astuda, öömaja ootab —“ arvas Linnuke tusaselt.

„Jätke see minu mureks! Laske hobune õue! Siin oleme teretunud!“

Et ma ei tahtnud ilma jääda nägemusest, kuidas nälginud ja külmetunud traadipoiss talutoas teretulemast! hüüdega vastu võetakse, läksin mehaanikuga tuppa kaasa. Endal kõrvus Papa hoiatus Kutsarile: „Ära sa aja vana musta veel õue kedagi! Kes ta sul seal porijärves ringi keerab, kui...“

Toas kujunes nii, et noor perenaine vaatas tõesti mehaanikut umbes sellise näoga, et — jumal, kui kangesti ma sind ootas! Punastas kuklani, kui andsid teineteisele kätt. Aga selle algava armastusidüllil purustas mees, kes sõi särgiväel suppi, küsides peagu vaenuliselt:

„Mis võõrastel asja?“

Noorperenaine ehmus sellest, tõsines ja läks kambrisse.

„Oleksime palunud öömaja ja veidi kehakinnitust,“ sõnas mehaanik. „Kas vana peremeest polegi kodus?“

„Mina olengi see peremees,“ vastati.

Ise mees sõi isukalt edasi, ilma meile

ütle mata, kas võtab meie palve kaalumisele või mitte.

„Magamise ruumi ehk saab talli peale, kui mehed ei suitseta,“ arvas lõpuks.

Mulle meenus, et jalg oli teel leidnud mõnest roopast ja sügavamast kabjajäljest jääkirmet. Ja nüüd — talli peale!

„Täna õhtul nähakse külmale minevat,“ tähendasin oma poolt. „Talli peal ehk...“

„Siis otsige mujal öömaja!“ kähvatati lori lõpetav vastus.

Astudes õue, kus kõle tuul sikutas raagus kaske, tundus läbivettinud palituräbal talumatult raskena. Talli teravaharjaline katus tõusis pimedusest süngena. Kül mavõdin jooksis keha vastikult raputades üle turja.

„Noh? Kuidas sedaviisi siis?...“ küsisin mehaanikult.

„Kuidas! Kurat, tüdruk on selle mühaka siiski meheks võtnud! Vanasti sai teisega veidi nii-naa... Näed, nüüd laskis toast varvast. Ja lugu ongi viimaks seda moodi, et roni tallilakka. Võtku tont!“

Nõupidamine vankri ümber kestis lühikest aega.

„Poen kas või sealauta, aga edasi ma enam ei lähe!“ oli Pootsu kindel otsus. Sellega näisid teisedki ühinevat.

Ainult Kutsar, kuuldes, et öömajaks on tallilakk, tõi jälle kord kuuldavale oma vanad laulud, et varanduse rõõvivad käest ja elu võtavad seest. Et ei jää muud kui tõmba nõor ümber kõri jne. Ja eks tal olnud põhjustki enam nurisemiseks kui meil. Me liikusime, tegime tööd, tema aga kõssitas päev läbi koorma juures kõrgel maanteel iga tuuleiili ja vihmapeotäie peksa. Nii päevast päeva. Kui siis lisaks sellele pakutakse öömaja tallilakka — see sunnib tõesti elu lõpu plaanitsema.

„Räägib nii südamlikult sellest rihma kaela tõmbamisest, et teeb päris isu kaasa teha,“ urises Johan, patsutades vastu märki püksipõlvi.“ „Olen nii märg, et peaksin ronima kõetud reheahju kerise-

le, kui ei taha näha seenetust silmakarvadesse kasvavat. Nüüd aga roni lakka!"

„Võib olla sajab tallikatus muidu läbi. Vaesed loomad!" arvas Linnuke. „Peremees saadab meid laepalkide vahe täiteks. Sead saavad ühe öögi all rahulikult magada."

Tallilakk oli aga üle ootuste korralik. Katuses polnud uudishimulise kuu jaoks ainustki auku. Kõrge heinavirn pakkus küljealust. Ja all polnud kõigi tunnuste järele mitte „vennad" vaid — lehmad. Peenem võõrastemaja!

„Jah," ohkas Papa, kuulnud mehaaniku lootuste luhtumisest noorperenaise suhtes. „Seda on traadipoisile ennegi juhtunud, et tänavu magab peretütre kaisus, tuleval aastal aga lehmalauda peal!"

„Ju ta on üks daamed seltskond puha!" arvas Pootsu. „Jätke need naisterahva värgid kord rahu ja ütlege parem, kuidas nüüd kasulikud magama heita: täisvarustisega või puhta alasti?"

„Riietega ikka," õpetas keegi, „muidu püksid külmavad hommikuks kõvaks nagu veevärgi torustik."

„Kui ennast riietesse jätab, oled ise ka hommikul kõva!" arvati teisalt.

Ja tõesti, nutma sindiv olukord: saapas lortsus vesi, mütsist tilgub vett, palitutaskus vesi... Ümber aga külm, pimedus ja rõskus.

„On elatud viletsamaidki öid!" pomises Papa nagu kogu „pere" trööstiks ja puged heintesse. „Küll näete, hommikul on selle särk kuiv, kes ta selga jätab."

Pugedime Johaniga kõrvu heintesse, riputanud üleriided tahenema. Varsti oli tunne nagu palavikutõbisel, kellele tehakse põhjalik higistamine. Küllap päevalgel oleks võinud näha iga heintesse pugunud mehe kohal aurupilve tõusmas.

Kõige viimasena jäi ärkvele Kutsar, pomisedes pimedusse oma endatapa kavatsusi. Kuid Kutsari juttu võeti tavalise paratamatusena nagu näiteks Papa norskamist.

Järgmisel hommikul äratas meid erutatud kõnelemine. Pugedes oma pesast, nägime kaaslast mingi kaltsuhunniku juures lakaluugi lähedal seletamas.

Kaltsuhunnik osutus Kutsari kehakatteks mütsist kuni sokkideni, kaasa arvatud ka särk, paar labakindaid ja muud riideosad. Puudus vaid püksirihm. See tuttav suure pandlaga rihm, millega Kutsar, ta oma jutu järele, peksnud Jaapanisõjas jaapanlasi.

„Sai teist eile veel takka nõõgatud," arvas Pootsu tõsiselt, „võib-olla tegi lubaduse teoks."

„Ega muidu, muidu arvaks midagi muud, aga rihm. Rihma, näed, ei ole! Muu kraam on kõik," arvati.

Jutt oli jõudnud otsaga tuppa. Noorperenaine ja peremees tulid hädaldades, et kas säärast asja nüüd elude-majade ligi vaja oli! Kõrdisilmadega tüdruk karjus, et tema läheb kohe minema. Ei hakka ta kodukäijatega maadlema!

„Eks see ole perenaise ja peremehe enda süü," ütles Linnuke nii veendunult,

Läti postiteenijate hoiu-laenukassa selts

13. aasta eest asutati Riia peapostkontori juures postiteenijate laenukassa selts, kuid mõne a. pärast muudeti selle nimi ja tegevusringkond ülemaalseks. Peale oma otseste ülesannete — raha hoiule võtmine ja laenude andmine — see selts täidab ka veel teisi, oma liikmete kasu taotlemaid ülesandeid.

Oma liikmete teenistuseks on seltsil Riias 3 ettevõtet: toiduainetekauplus, söögimaja ja juuksuri salong, kus hinnad on odavamad kui teistes sellistes ettevõtetes.

Tähtsa osa hoiulaenukassa tegevuses moodustavad nn. võlatseki operatsioonid, mis võimaldavad liikmeile teistest tähtsamatest kauplustest, kelledega seltsil on kokkulepe, osta nende kaupu võlgu. Selleks kassa annab oma liikmeile võlatsekid, mille vastu lepingukauplustest antakse kaupa. Need kauplused esitavad kassale

iga kuu oma võlaarved, kes need siis ära maksab, maha arvates teatava % vahetalituse eest. Ostja maksab oma võlga kassale osade kaupa kuni 12 kuud ilma võla % maha arvamata. Neid võlatseki tehinguid sooritas kassa möödunud a. 260.104 lati eest, mis andis kasu 17.004 latti.

Liikmeid oli seltsil möödunud aastal 1397 (1033 meest ja 363 naist ja üks kollektiivliige). Laenajal peab kassas hoiul olema iga võlgu oleva 100 lati või selle osa kohta 10 latti. Üldiselt ka suur osa p.-teenijaist annab oma raha hoiule sellesse kassasse. Aasta lõpul oli seal tähtajalisi hoiuseid (5%) 53.785 latti ja jooksva arvel (4,5%) 191.383 latti. Laenusid anti möödunud a. 965 korral 100—2000 latini, kokku 285.313 latti. Hoiuseid oli kogusummas 245.168 latti ja kogu puhaskasu 13.423 latti. Laenu% mis ennem oli 6,5, alandati möödunud aastal 6-le.

Esp. servo.

et pererahva suud kohkusid minutiks tummaks.

„Meie süü?!”

„Teie süü muidugi. Oleks te ristiinimestena õhtul meid tuppa magama lasknud, poleks säärast asja juhtunud!”

„No egas see poleks!...”

„See just oleks aidand! Kas arvate, et vanamees riputas ennast õnnetu armastuse pärast kusagile lati külge! Tühi kõht ja koera öömaja sundisid teda selleks!”

„Kena uudis, kui leiate homme-tunahomme ajalehtedest sääraseid pealkirju: Südametu peremees hobusemehe poomises süüdi... Tänavale peksetud teekäija poos enda talli lakka... jne.” lisas Pootsu.

„Härä Vahtrik!” halises noorik mehaanikut paludes. „Kas siis see asi peab kohe maailma kõrvu minema! See oli minu mehest muidugi halb... Tuppa oleks ju võinud heinu tuua ja...! Jumal küll, mitte kunagi ma ei saada enam öömaja otsijat majast välja!...”

„Noh, mis tes nüüd takka järgi neist tuppa toomata jäänud heintest veel tomutate!” kurjustas Papa. „Vaatame parem, kust Kutsari kätte leiame! Asume kõik otsima! Riided ja vana must on siin. Teise valda ta alasti, püksirihm peos, vaevalt jooksis. Nii... et...”

Peale lühikest otsimist oli selge, et Kutsarit pole tallis ega talli peal. Ei poonult, ega elusana.

Meeste näod muutusid murelikuks.

Äkki kostis heinavirnal Linnukese jäme vandumine. Siis kellegi appikutsuv soigumine. Viimane kostis nagu alt talist, läbi lae.

Peale lühikest kirumist ja käsutamist hõikas Linnuke:

„Tulge mulle siia keegi abiks!”

Ülevalt kostis jälle jämedaid sõnu ja oigeid. Siis sadas heinavirnal alla Kutsar — kõigis alasti mehe võludes, lai rihm ümber — kõhu.

Rõõm oli suur. Ja tükk aega kulus Kutsari katmatute vormide ning arusaamatutes pöörlevate silmade naermiseks.

„Kes pagan sind alasti heintesse ajas!?” kurjustati.

„Ei saanud teisiti magada ega elada,” halises Kutsar. „Kisku'sin end paljaks ja pugessin heintesse. Rihma panin ümber kõhu, et rindealune välja ei veniks aga venind on ta siiski. Ai, ai, ai!...”

Uni, sunnik, oli ka nii kõvasti külge mäsind, et mitte ei kuulnud, kui ärkasite.”

„Tead, Kutsar,” kiirustas äkki Pootsu, „sa kata nüüd õige ruttu oma koivad hilpudega ja katsume, et kaome. Pere naine las usub, et Kutsar kaduski. Tulval aastal antakse siis parem öömaja. Traadipoiss peab ikka mitme aasta peale ette rehkendama. Muidu ei saagi mujal magada kui tallilakas. Noh, siva siis, poisid!”

Nii me läksimegi, hüüdes tänavast head tervist.

Kutsar käis koorma järel kurva näoga, nagu polekski see tema, keda kogu küla poonuks pidas.

Juunikuu juubilare

6. juunil Mustvee 2-a j. am. Julius Ala (end. Jaanson) 25 a. teenistusjuubel.
9. juunil Tall. Vaks. ptk. ülema abi Eduard Kepp'i 25 a. teenistusjuubel.
10. juunil Tall. peapostk. van. am. Herman Nelke 25 a. teenistusjuubel.
11. juunil Viljandi ptk. van. am. Johannes Ranna 25 a. teenistusjuubel.
16. juunil Tall. peapostk. van. post. Kusta Sil-lari 25 a. teenistusjuubel.
18. juunil Saaremaa t. t. võrgu ülema Aleksander Torn'i 25 a. teenistusjuubel.

Juubilarile: A. Torn, H. Nelke, J. Peters (Tallinn, peatelegr.), E. Kepp.

Kiri jutustab

Ed. Sykora

Kirja kirjutamine on toiming, millele hari-likult tähelepanu ei kingita. Ka ei huvita kedagi selle väikese paberilehe kannatused ja häda-ohud. Kuid neid on üsna palju. Kuulake, kiri ise jutustab:

Seni ma, neitsilikult valge paberileht, lebasin kuskil paberikaupluses laekas. Kauplusse tuli keegi noor määrdinud kätega inimene, soovides kirjapaberit osta ja osutas oma musta näpuga mind. Ma värisesin kartusest. Kaastundlik kaup-mees mähkis mu hoolikalt teise paberi sisse ja ostja, see toores inimene, toppis minu enese tas-kusse. Ptüi, mis seal kõik ees oli! Leivaraasus-kesed, tubakapuru, kompvekid, juustukooruke ja vorstinahk. Selliste selsilistega ei saa jutelda ja sellepärast vaikisin.

See inimene koju tulles viskas minu lauale ja pani haiseva lambi põlema. Minu kõrvale seadis ta tolmu tindi poti, milles siis segas kah-vatut paksu tinti sulega, mille üks haru oli tei-sest lühem. Siis hakkas ta kirjutama, kuna vi-gane sulg valju krabinaga ja tindipritsmetega protesteeris enese tööesse rakendamise vastu. kuid midagi ei aidanud: inimene oli tugevam ja muudkui kirjutas ja kirjutas, kuigi higistades. Kuid sulg maksis kätte. Ta laskis suure tindi-pläraka minu peale ja mina pidin täitsa süü-tult kannatama nende kahe tülis. Kuivatuspabe-rit polnud ja tindiplärakas pühiti ära, kusjuures see läks laiali. Nüüd hõõrus ta oma märja, määrdinud sõrmega tindipleki kohta seni, kui mu nahast tekkisid veerukad ja nahk hakkas läbi paistma. Pärast kirjutaja veidi kritseldas minu mantlil, mida ta nimetas „ümbrikuks”, lakkus mu selga ja lõi rusikaga. Viimaks võttis ta väi-kese värvilise paberilipaka, ümisesedes „post-mark”, sülgas sellele ja — pani siis minu esi-küljele, seejuures jälle rusikaga andes. Kui ma ainult teaksin, miks...?

Mõne minuti pärast pistis ta minu läbi kitsa lõhe pimedasse aresti. Seal nutsin veidi ja keegi hüüdis mind. Oma rõõmuks leidsin, et ma pol-nud üksi arestis, mida nimetati „postkastiks”.

Äkki tekkis suur müra, kukkusime kõik nahk-kotti ja meid viidi postkontorisse. Nüüd rõõmus-tudes valgusest sain ootamatult hoobi pähe: keegi julm postlane lõi mind miski raudesemega ega jätnud ka teisi ilma. Seda valusat toimin-gut nimetas ta „tembeldamiseks”. Pärast pandi meid mitmesse kasti laiali ja seal oli mul rõõm kohata omalinlasi.

Just algasime kõnelust, kui sealst meid jälle välja võeti, suruti ja tõmmati nõõriga kokku nii kõvasti, et hingatagi ei saanud! Siis visati meid suurde kotti, kus hõljus tolm paksu pil-vena. Seal kadestasin suuremahulisi kirju ja

ajalehti, sest need ei olnud kokku seotud, vaid võisid vabalt endile otsida mugavamat kohta. Nii on see ikka: ikka väike, nõrk surutakse alla, alandatakse, köidetakse sellepärast, et nad ei julge sama teha tugevatele ja neile, kes ennast igal pool ette topivad.

Siis sõitsime, saabusime sihtkohta. Seal puis-tati kott tühjaks ja tolmupilv laiutas ennast õhus nii, et olime lämbumise ohus. See ei kust-nud aga kaua. Mõned postlased kargasid juurde ja nagu näljased metsloomad ahmisid endisse kõik tolmu. Siis vabastasid nad meid ja puh-tas õhus võisime jälle hingata, tänu meie pääst-jate suurtele kopsudele. Nüüd ei pahanda ma enam postiametnike üle, sest nägin, et need pa-had toimingud on nende kohus ja hädaohtriku tolmu sissehingamine sünnib inimlikust kaastun-dest meie vastu.

Viimaks keegi naeruilmega kirjakeandja õrnalt silmi pilgutades andis mu tuseda lahke valgeis rõivais kõigitüdruku kätte. Ma veidi häbenesin oma plekkide ja tindiplärakate üle, kui ta minu mantli ümbert ära võttis. Kui ta luges, suud-les ja kallistas ta mind, ikka sosistades, „kal-lim”.

Ma ei tea, kas see kõik oli määratud minule, või kirjutajale. Kuid ma pole nõudlik ja mee-leldi, nagu postlasedki, võtsin kõik need rasku-sed oma peale selleks, et kirjavahetajaid rõõ-mustada.

Kirjaümbrik leiutati Inglismaal?

Meie oleme paljude igapäevaste lihtsate asja-dega nii harjunud, et vaevalt mõtleme, et neid tuli ka kunagi leiutada või välja mõelda. Üks selline pea igapäev vajaline ese on ka kirjaü-mbrik.

Kuni 19. sajandini murti kiri lihtsalt kokku ja kinnitati pitseriga. Selleks pidi kirjapaberi üks külg tühjaks jääma aadressi jaoks. Inglis-maal 1820. a. hakati tarvitama ka väikesekaus-talisi kirjapabereid seniste suurte kõrval. Keegi paberikaupmees Brever Birminghamis asetas oma kaupluse vaateaknale kuhja kirjapabereid nii, et iga pealmine leht oli oma all olevast väiksem, nii et see kuhi kujutas püramiidi. Kuid väikesist pabereist kirjad olid ka liiga väikesed, nii et ei jäänud küllalt ruumi aadressile ja margile ja seega tülikad postile.

Seda pahet püüdis Brever nüüd kõrvaldada sellega, et valmistas nende väikeste paberite jaoks paberist katted — kirjaümbrikud, mille-desse siis võis panna täiskirjutatud paberi. See uudis oli nii praktiline, et varsti leidis palju pooldajaid. Juba mõne nädala pärast Brever palkas 12 uut teenijat, kes ainult valmistasid kirjaümbrikke. Ja nii levis uus kirjamoood kogu maailmas.

La Interligilo.

TEENISTUSLIKKE TEATEID

NIMETATAKSE AMETISSE

Peedo, Alice, end. am. — 4. j. am. vabat. Kilingi-Nõmme ptk., 1. apr. 37.

Metusala, Karl — noor. post. Tall. peatelegr. k., 1. apr. 37.

Köster, Vladimir — noor. post. Tall. peapostk., 15. apr. 37.

Pikksalu, Nikolai, end. päevatööl. — 2. j. mont. Tartumaa t.-t.-v., 3. V 37.

Buchter, Leonhard, 1. j. jsk. juh. aj. kt. Harjumaa t.-t.-v. — 1. j. ish. juh., 1. V 37.

Hanso, Elmar, 2. j. kiirtöötaja am. aj. kt. Tallinna peatelegraaf. — 2. j. kiirtöötaja ametn., 1. V 37.

KINNITATAKSE AMETJÄRGUS

Rennit, Hans, ülema abi aj. kt. Kolga ptk. — ülema abiks, 1. mai 37.

KÖRGENDATAKSE ÜLALPIDAMISRAHA 30 KROONILE KUUS.

Kanarbik, Enn, meh. õpil. Tartu telef.-v., alates 1. apr. 37.

Toompere, Mare, 3. j. am. Kil-Nõmme ptk.,

PAIGUTATAKSE ÜMBER.

Laanemaa, Aleksander, 3. j. am. Tall.-Vaks. ptk. — 3. j. am. Narva ptk., 1. apr. 37, teen huvides ja enda nõusolekul.

Tuul, Oskar, 4. j. am. vabat. Narva telef.-v. — 4. j. am. vabat. Tall.-Vaks. ptk., 1. apr. 37, omal palvel.

Preem, Josephine, 2-b j. am. Narva telef.-v. 2-b j. am. Tartu telef.-v., 10. apr. 37, omal palvel ja kulul.

Martin, Anton, van. post. Tall. peapostk. — van. post. Nõmme ptk., 16. apr. 37, teen huvides.

NIMETATAKSE P.-T.-T. MEHAANIKU KANDIDAADIKS

Rave, Eduard, meh. õpil. Tartu telef.-v. — meh. kand. samasse võrku, 21. IV 37.

Espe, Aleksander, meh. õpil. Tallinna telefonivõrgus — meh. kand. samasse võrku, 1. V 37.

Kotkas, Herbert, meh. õpil. Tall. telef.-v. — meh. kand. samasse võrku, 1. V 37.

Raudsepp, Elmar, meh. õpil. Tall. telef.-v. — meh. kand. samasse võrku, 1. V 37.

Raidmäe, August, meh. õpil. Võrumaa t.-t.-v. — meh. kand. samasse võrku, 1. V 37.

NIMETATAKSE P.-T.-T. AMETNIKU KANDIDAADIKS

Tiik, Karin, ametn. õpil. Tartu ptk. — ametn. kand. samasse kontorisse, 1. V 37.

KUSTUTATAKSE AMETKONNA TEENIJATE NIMEKIRJAST

Eber, August, 1. j. mont. Tartumaa v. — 19. apr. 37, surma tõttu.

VALLANDATAKSE AMETIST

Toompere, Mare, 3. j. am. Kil-Nõmme ptk., 1. apr. 37, omal palvel.

Pärtel, Väino, noor. post. Nõmme ptk., 8. apr. 37, omal palvel.

Parikas, Theodor, ülem Põltsamaa ptk. — 16. maist 1937, Riigiteen. sead. § 39 p. 4 lit b põhjal, parandamata haiguse tõttu.

LUGEGE JA LEVITAGE

„POSTISARVE“

NIMEDE MUUTMISI.

Pärnu ptk. 3. j. am. Helma Bester — Helma Parma.

Pärnu ptk. noor. post. Aleksander Florinsky — Aleksander Vilk.

Pärnumaa t.-t.-v. 2. j. meh. Arnold Linsi — Aarne Linsi.

Rapla ptk. 2-b j. am. Elise Redlich — Elise Vahtra.

Tall. Välisp. ptk. övvaht Valter Janson — Valter Janis.

Orissaare ptk. 1. j. meh. Karl Kreeki abi-kaasa Aurelie — Airi Kreek.

Rakvere ptk. noor. post. Eduard Dar — Eduard Taar, ja tema poja Hans-Eduard — Ants Taar.

Pärnu ptk. 4. j. am. Anna Kolla — Anne Kolla.

Tartu telefonivõrgu 3. j. am. Salme Janson — Salme Jaanisto.

Tallinn-Sadama ptk. 3. j. am. Georg Neudorf — Jüri Nurmik.

Tallinna telefonivõrgu van. am. Amanda Grünberg — Amanda Kannes.

Tallinna peapostkontori 2-a j. am. Amanda-Lydia Vinter — Amanda-Lydia V a o s.

Teedeministri käskkirjaga 22. apr. s. a. kinnitati Postiametkonna teenistusest vabastatud Jakob Martinsoni asemele Postiametk. teen. oluk. parand. erikapitali komitee uueks liikmeks 1937. kalendriaastaks Nikolai Rumm Posti-t.-t. teen kutseüh. keskjuhatuselt.

Kaastöö järgmise numbri jaoks palume saata hiljemalt
10. juuniks 1937.

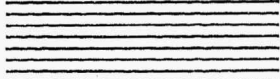
Toimetus.

Tellimise hind: 12 kuud — 1 kr. 50 snt., 6 kuud — 80 snt., 3 kuud — 45 snt.
Väljaandja: Tallinna Peapostkontori Ametnike Kogu. Tegev- ja vastutav toimetaja R. Kroon.
Toimetuse ja talituse asukoht: Tallinn, Vene 9, aadress: „Postisarv“ Tallinn, postk. nr. 266.
29. mail 1937. a. Trükkikoda „Estotrükk“, Tallinn, S. Karja 8.

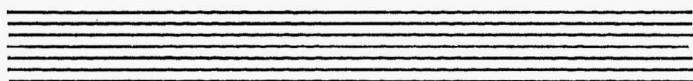
SUURES VALIKUS

välis- ja kodumaa

kleidi-, mantli- ja ülikonna-

RIIDEID

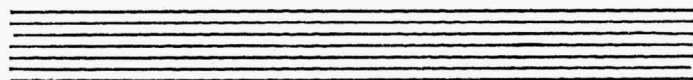
aknakardinaid, põrandavaipu,
vateeritud, villaseid ja tüllvoodivaipu,
igasuguseid pesu- ja linariideid

s o o v i t a b

JULIUS ROSING

Tallinn, Suur Karja 11. Telefon 445-84

Müük 6-kuulise järelmaksuga

Orderid saadaval Tallinna Peapostkontoris prl. K. Avloi't

Hind 20 senti

UUS EESTI

pakub iga päev palju tarvilikku ja huvitavat koduning välismailt

Teie oma huvides on igapäev lugeda „Uus Eesti“

NAISTE JA MEESTE

VIHMAKUUBESID,
kummist ja impregn.
KALOSSE,
VIHMAVARJE,
VAHARIJET,
JUTEVAIPU,
LINOLEUMI
ja
PUDUKAUPA

soovitab suures valikus

KULL'I 'ARI
TALLINN, VANA POSTI 8

Osamaks võimaldatud

Orderid saadaval Tallinna peapostkontoris prl. K. Avloilt.

Müüa ainult häid mööbleid!

Suures valikus magamistube kodumaa ja välismaa puust, kirjutuslaudu, raamatukappe, diivaneid, tugitoole, kuschette jne.

Kõige uuemad mööblimoed

MERSKA
mööblitööstus ja -ladu

Uus tän. 28, telefon 442-93